

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Politika in gospodarstvo

Tudi Romunija čuti agrarno krizo, ki vlada danes v vseh agrarnih državah. Žito, najvažnejši izvozni predmet Romunije, ima tako nizke cene, da se producentu ne rentira, pa naj ima še tako cenene delavce. Romunsko žito vedno težje najde kupce in količine, ki so ostale od lani v zalogi, so prav velike. Tudi letos bo pridelek prav velik, toda tega se kmetovalci nič kaj ne veselijo, saj pomeni obilna letina nizke cene. Vedno težja je konkurenca z Ameriko, ki ima tudi ogromne količine neprodanega žita, saj na primer kurijo ponekod lokomotive s koruzo. Drug važen izvozni produkt je les, katerega cene pa so letos znatno nižje kakor lani. Ruska konkurenca je nevarna predvsem Romuniji.

Splošni položaj romunskega kmeta ni nič kaj sijajen, nasprotno težaven. Zadolžitev kmetijskega stanu je prekomerna, kar je posledica dejstva, da kmetijski kredit v Romuniji ni organiziran. Zadrugišstvo je slabo razvito in za organizacijo kmetijskega kredita se stori veliko premalo. Po prevratu izvršena agrarna reforma je dala kmetom zgolj polje, toda za nakup semenskega žita, orodja in stavbnega materiala potrebni denar so si morali kmetje izposoditi izključno pri zasebnih oderuhih. Davki in gorostasne obresti bodo požrli večino dobička tudi pri dobri kupčiji, toda žitne cene so nizke in kriza občutna.

Romunija je največji evropski producent petroleja, toda tudi romunska petrolejska industrija toži o manjši prodaji. Težko krizo na petrolejskem trgu je povzročila zopet sovjetska Rusija s svojim povečanim izvozom nafte. Veliki ameriški in holandsko-angleški trusti ne vedo, kam bi s svojimi zalogami, ker svetovna produkcija nafte povpraševanje daleč prekaša.

Zaradi gospodarske krize se Romunija zelo trudi za pridobitev tujega kapitala. Letos bo plačal angleški podjetnik Stewart 2 milijona funtov sterlingov za gradbeno dovoljenje (gradi cesto Bukarešt—Predeal) in mora položiti ameriška Morganova skupina štiri milijone dolarjev plačila za telefonsko koncesijo. Toda potreba po inozemskem kapitalu je še vedno velika. Kreugerjeva skupina, ki je lastnica monopola na vžgalice, bi morda dala novo posojilo, toda zahteva še lesni monopol, vlada pa se obotavlja, ker bi s tem izgubila kontrolo med velikim delom izvoza. Vsekakor so nehali ugovarjati misli o posojilu celo liberalci, ki so poprej radi protestirali zoper zasužnjevanje po tujem kapitalu.

Huda gospodarska kriza, zlasti pa agrarna, je nujno zahtevala uspešnih ukrepov za omiljenje. Državni prevrat bi bil gotovo naletel na več nasprotnikov, če se dežela ne bi zavedala, da je treba nujno iskati izhoda iz krize. To dejansko stanje nam popolnoma pojasnjuje popoln uspeh po princu Nikolaju s pomočjo vojaških krogov pripravljenega Karlovega povratka. Manjujeva vlada ni delala težkoč in liberalci, nasprotniki preobrata, niso imeli nobenih sredstev, da bi ga preprečili. Vojska in prebivalstvo, posebno pa kmetje so navdušeno pozdravili kraljev prihod. Vsa Romunija pričakuje, da ji bo pomagal kralj iz krize, kateri ni bilo kos dosedanje regentstvo. Že prihajajo poročila, da je novi kralj začel pripravljati organizacijo kmetijskega kredita s pomočjo državne agrarno-kreditne banke, za katero bi se dobil kapital iz inozemstva. Opaža se tudi, da je začela Romunija voditi odločnejšo gospodarsko politiko v sporazumu z ostalimi državami Male antante. Nadalje kaže agrarna konferenca, ki se vrši v km. Hääž, letimi državami Male antante. Nadalje kaže agrarna konferenca, ki se vrši na iniciativo romunske vlade, da se pripravlja enotna organizacija obdonavskih agrarnih držav. V tem smislu je presoja tudi najnovejšo trgovinsko pogodbo Romunije s Češkoslovaško.

Zamisel bloka obdonavskih agrarnih držav izhaja iz Romunije, ki je v primeri z Madžarsko in Jugoslavijo najmočnejši izvoznik žita. Skozi romunske luke gre tudi velik del jugoslovanskega in madžarskega izvoza žita. Romunija je torej najbolj zainteresirana na agrarnem sodelovanju. Vprašanje pa je, če bo mogel ta agrarni blok vplivati odločilno na razvoj cen. Niti kanadski žitni pool (največja zadruga organizacija producentov) ne more vplivati na razvoj cen na svetovnem trgu odločilno. Zato tudi agrarni blok Romunije, Jugoslavije in Madžarske ne bo stremel za regulacijo cen, pač pa bo skušal svojim članom kolikor mogoče vnovčiti blago, ga predvsem plasirati v srednji Evropi, kjer so naravna tržišča obdonavske pšenice, zlasti pa štiti izvoznike žita pred ameriško konkurenco v Evropi, ki postaja bolj občutna. V tem oziru bo blok gotovo dosegel svoj cilj in tako pomagal k omiljenju agrarne krize in dvigu splošnega blagostanja v Romuniji in pri njeni sosedih.

Antifašistični pokret narašča

Gospodarska kriza in moralna depresija ital. ljudstva — Tudi dalmatinske manifestacije ne vlečejo več — Kaj meni grof Sforza

Pariz, 22. jul. d. Odkar je bil po fašistični čeki umorjen poslanec Matteotti, ni še bilo v italijanskem fašizmu takšne notranje krize, kakršna je danes, ne da bi se seveda iz tega moglo izvajati, da bo fašizma kmalu konec. Res pa je, da le nadčloveška energija Mussolinija s pomočjo železne discipline ohranja fašizmu življenje. Znano je, da Mussolini sedanjo fašistično generacijo, izvenšči svoje najožje prijatelje in sotrudnike, ne ceni posebnost visoko in da je temu pripisovati njegov najnovejši energični trud, da bi se pridobila za fašizem akademska in srednješolska mladina. Kar se pa tiče ljudske množice, nista bila še nikoli pritenjena srda in nevolja s fašistično stranko tako velika, kakor danes. Vzrok temu je iskati v globoki gospodarski krizi poljedelstva in delavstva pa v izredno slabem stanju državnih financ, ki jih državno računovodstvo skuša z umetnimi številkami slikati v stanju, v katerem faktično niso. Zadnja militaristična kampanja fašizma proti Franciji in njenim zaveznikom ter razni polzkusi v Varšavi, Angori in Moskvi, ki so se ali ponesrečili ali pa rodili le zelo skromne rezultate, so imeli za posledico le še večjo oslabitev državnih financ, oziroma uporabljanje narodnih sredstev za neproduktivne namene, dočim so javne potrebe morale stopiti v ozadje. To je na italijansko javnost vplivalo tem bolj depresivno, ker je znano, da se francoske finance baš v sedanjem trenutku nahajajo v tako sijajnem položaju, kakor se niso še nikdar po vojni, in da je blagajna francoskega državnega zaklada polna suhega zlata, zlasti dolarjev, ne glede na to, da v Franciji ni niti v poljedelstvu

niti v industriji take krize kakor je drugod v Evropi.

Da bi se pred javnostjo nekoliko zasenčil dejanski položaj, prireja fašizem zadnje čase ob vsaki priliki in nepriliki manifestacije, za katere se ob pomanjkanju prvovrstnih sil uporablja generalni tajnik Turatti. Ena največjih je bila 20. t. m., ko se je v Reggio Emilia otvorila vodovodna namakovalna naprava provinc Reggio-Modena, ki je v resnici veliko delo, namakuječe z vodami reke Pad 80.000 ha zemlje, ki pa vendar ni tako, da bi opravičevala besede ministra Acerba ob tej priliki, da namreč »to delo mora svetlo še bolj dokazati konstruktivno moč fašizma«. Poleg teh manifestacij pa se prirejajo še vedno iredentistične, kakor n. pr. tako zvano romanje, ki ga je nedavno priredila četa 150 tako zvanih »Dalmatincev« na Kras, pri kateri priliki je neki Gino Segulich imel govor, v katerem je po predpisnem receptu prisegel zvestobo »italijanski Dalmaciji, ki še ni odrešena, in ki od svojih sinov, ki živijo plakajoč v izgnanstvu, pričakuje še večjih žrtv, da se uresniči njen stoletni sen.«

Te fraze pa v množici italijanskega ljudstva nimajo več niti tiste privlačnosti, ki so jo imele ob drugih, bolj rožnatih prilikah, tudi zato ne, ker zadnje čase antifašistična kampanja, ki jo vodijo emigranti v inozemstvu, zelo narašča in je dosegla take dimenzije, da politiki Mussolinija diktira zadržanje, na dnu katerega se dosti razločno čuti bojazen pred bodočnostjo. Po vsej Italiji so v ogromnih množicah razširjeni antifašistični

letaki, ki so zanimivi tudi po tem, da se v njih s strani italijanskih emigrantov najostreje obsoja izizvalna militaristična politika fašizma ne samo proti Franciji, ampak tudi proti Jugoslaviji. Znano je, da je bivši italijanski zunanji minister, grof Sforza, ki je pravkar objavil v ameriških listih zelo opaženo serijo člankov o negativni politiki fašizma, zadnje dni v Parizu dal izraza tudi svoji in vseh drugih emigrantov nevolji proti iredentističnim izjavam in akcijam, zlasti kar tiče Dalmacije, ker ta akcija nasprotuje najprimitivnejšim pojmom mednarodne lojalnosti, ampak tudi zato, ker je italijanska Dalmacija enostavna himera. Te izjave in letaki povzročajo v fašističnih vodilnih krogih tem večjo nervoznost, ker tudi industrijski krogi Italije kljub strogosti režima tako na merodajnih mestih kakor v medsebojnih razgovorih v različnih gospodarskih korporacijah dajo z naraščajočim poudarkom izraza svojemumu nenuj, da je ta politika v zadnjem letu prinesla Italiji neprimerno večjo škodo, nego so koristne naprave, ki so od 1. 1922. do danes izšle iz iniciative Mussolinija. Take izjave se seveda ne dajo preprečiti kakor se preprečijo izrazi nejevolje »nižjih stanov« in oseb, s katerimi fašistične oblasti zopet obilno polnijo zapore, kadar se ljudje, kakor se to ob priliki fašističnih manifestacij zadnje čase čisto dogaja, spozabijo toliko, da kdo zakriči: »Ev-viva Matteotti!«

Vse to le še potrjuje že itak splošno prepričanje, da se fašizem drži samo po svoji višji »hierarhiji« in plačani milici.

Besedilo odgovora Jugoslavije na Briandovo spomenico

Belgrad, 22. julija. AA. Kraljevski poslanik v Parizu dr. Spalajković je včeraj izročil francoski vladi odgovor kraljevske vlade na memorandum g. Brianda o ustanovitvi evropske federalne unije. Memorandum se glasi:

Vlada kraljevine Jugoslavije je srečna, da more izraziti priznanje inicijativi ministrstva zunanjih zadev francoske republike za organizacijo evropske federalne unije. Kraljevska vlada smatra, da predhodna dela za formacijo, že sama po sebi dovolj važna, zaslužijo, da se jim posveti dolžna pažnja ne glede na bližnjo ali daljno možnost ustvaritve unije. Ta predhodna dela bodo brez dvoma služila pripravljanju duhov in bodo pripomogla k ustvaritvi nove atmosfere. Predstavljajo pokret, da se na novem, razširjenem temelju poišče rešitev onih problemov, ki jih imajo evropski narodi, in da se uporabijo pota in metode, različna od onih, ki so jih v prošlosti zahtevale rešitve takih problemov.

Kraljevska vlada je uverjena, da bo s svojim blagodejnim in miroljubnim vplivom veliko pripomogla k pomiritev duhov in zbliznanju narodov. V tem duhu in v tem proučevanju Briandovega memoranda ima kraljevska vlada čast, da na povabilo, ki ji je bilo dostavljeno, formulira tele opazke:

1. Kraljevska vlada pristaja na to, da se inicijativa, ki jo vsebuje spomenica francoske vlade, kakor tudi mišljenje posameznih vlad povodom tega memoranda prouči na konferenci, ki bo v Zenevi za dobe zasedanja Društva narodov, in ki se je udeležijo zastopniki onih držav, ki so bile zastopane na sestanku dne 9. septembra 1929, in da naj v skladu s takrat sprejetimi sklepi skrbijo za sklicanje te konference zastopniki francoske vlade, ki naj pripravi poročilo o izvršitvi te ankete.

2. Kraljevska vlada je pripravljena sprejeti vsako formulo, ki jasno označuje osnovni smoter tega društva angažiranih vlad-podpisnic, da v periodu in na izrednih sestankih redno stopajo v kontakt zaradi skupnega proučevanja vseh vprašanj, ki bi mogla zanimati v prvi vrsti zajednico evropskih narodov. Kakor se mora naravno govoriti samo o regionalni asociaciji pod okriljem in avspiciji Društva narodov, predlagana nova asociacija ne more obsegati drugih držav kakor samo države, ki so članice Društva narodov.

3. Kraljevska vlada soglaša s potrebo ustvaritve organov, označenih v drugem členu memoranda. Toda v kolikor bi ustvarjanje takega kompletnega mehanizma naletelo na pomisleke predstavnikov posameznih držav na prihodnjih sestankih v Zenevi, misli kraljevska vlada, da bi vsekakor bil velik uspeh, če se za začetek zagotovo periodični sestanki in konference ter funkcioniranje sekretarijata za potrebne študije in konference.

4. Ta sekretarijat je po mišljenju vlade zelo potreben in bi mu po vsem tem bila prva naloga omogočenje študija metod, kako bi se čimprej dosegla organizacija Evrope za vprašanja, navedena v točki 4 memoranda. Potreba organa za koordinacijo evropske kooperacije za večino tu naštetih vprašanj brez dvoma že danes obstoji in neodvisno od ideje kakega režima evropske federalne unije.

Ker gre pri več teh točkah kakor n. pr. ureditev in izboljšanje mednarodnega evropskega prometa, koordinacija del evropskih rečnih komisij, železniški dogovori, služba evropske pošte, telefona in brzojava in mnoga druga slična vprašanja, ki niso našeta v memorandu, kakor tudi gradnja mednarodnih potov, cirkulacija avtomobilov, letalski promet, izgradnja evropske mreže prekopov itd. — za čisto regionalna vprašanja, ki predstavljajo jako velik interes za evropske države, a jako majhen, pogosto prav nikakršen za ostale države izven Evrope, je jasno, da vsega tega zelo obsežnega dela ni moči naprtiti Društvu narodov in njegovim organizacijam.

Društvo narodov mora po definiciji voditi račun o onem, kar predstavlja posredni ali neposredni obči interes za vse stanovne družbe, mora dajati iniciativo za ustvarjanje in nadziranje funkcioniranja regionalnih organizacij, ne more se pa zahtevati, da bi nadomeščalo te organizacije, še menj pa seveda, da bi stopalo na mesto posameznih vlad in opravljalo njihove posle.

Fašistični poizkusi v Ameriki

Cleveland 21. jul. (cablogr) V Atlanti se je ustanovila stranka ameriških fašistov; priglasilo se je takoj okrog 18.000 članov.

Washington, 21. jul. Reuter poroča, da se po zapadnem delu Zedinjenih držav kažejo znaki o delovanju neke nove organizacije, podobne Ku-Klux-Klanu, ki zasleduje obnovo Amerike v luči integralnega amerikanizma. Ta stranka naj bi bila napeljana proti emigrantom, ki posegajo vedno bolj v javno življenje Zedinjenih držav, tako da so pristni Amerikanci zapostavljeni. K temu pristavljajo newyorški listi, da so že dalj časa nagovarjali ameriške oblasti, naj pazijo zlasti na delovanje italijanske emigracije, med katero se nahaja nekaj notoričnih fašistov, ki so prišli v Ameriko z namenom, da ustanovijo nacionalistično gibanje. Sicer se trdi, in tudi voditelji fašističnega pokreta vedno to poudarjajo, da ta stranka nima nikake zveze s tajnim

terorističnim društvom Ku-Klux-Klanu, a sodeč po sličnosti programov in po enakosti sredstev, izgleda, da obstoji organična zveza med obema organizacijama.

V emigrantskih krogih vlada velika nevolja ter se poudarja, da so Ameriko ustvarili evropski priseljenci in da imajo zato pravico, bolj kot vsakdo drugi, da se čutijo na ameriških tleh doma. Vsekakor bodo spriči tega pokreta, ki amerišanski trgovini zelo škoduje, morale enkrat resno nastopiti oblasti, ker mentaliteta in sestav Zedinjenih držav ne more dovoliti nacionalističnih izgrezov, ki bi samo ogroževali gospodarsko blagostanje.

Dunajska vremenska napoved. V splošnem bo ostal še nadalje sedanji nestanovitni značaj vremena. V južnih Alpah: v glavnem oblačno in najprej hladno.

Italijani proti sodnemu postopku radi »Karagjorgja«

Sušak, 22. jul. p. Kakor znano so naše oblasti priredile obširno preiskavo o krivdi nesreče v Pašmanskem kanalu. V ta namen so zasliale kapitane, častnike in moštvo ponesrečenega parnika. Točno je bil ugotovljen potek dogodka in njegove posledice. Dejstvo, da je »Morosini« po katastrofi odplul v Zader, je onemogočilo zasliševanje poveljnika in posadke italijanske ladje. Tudi italijanske oblasti so na svojo roko vodile preiskavo, vendar pa še vedno niso izročile našim sodnim in pristaniškim oblastem materiala, čeprav bi to morale storiti, ker so za to nesrečo po mednarodnih določilih kompetentne samo naše oblasti. Pri tem nikakor ni misliti, da italijanske oblasti ne bi bile zbrale vsega potrebnega materiala. Kajti drugače ne bi moglo italijan. društvo San Marco, katerega last je »Morosini«, imenovati njegovega kapitana za poveljnika ladje »Piero Foscarie, ki vrši službo med Trstom in Smirno. Vsekakor se zadeva s tem ne bo končala.

Vprašanje tarif

Belgrad, 22. jul. AA. Predsedniki sekcij tarifnega odbora so se sporazumeli s tarifnim referentom ministra prometa, da skličejo sekcije tarifnega odbora na sejo v Belgrad dne 18. avgusta. Seja se bo vršila v prostorih belgrajske industrijske zbornice. Na predlog predsednika sekcijskega odbora je minister za promet odobril sledeči dnevni red:

1. Osnova za nove tarife z ozirom na današnje potrebe narodnega gospodarstva z ozirom na blagovni promet.
 2. Načelne osnove za ustanovitev mednarodne tarifne zveze.
 3. Prometne tarifne odredbe za pospeševanje izvoza.
 4. Služajnosti.
- Po dosedanjem običaju tarifnega odbora se bo ob priliki seje posvetila posebna pažnja predstavnikom gospodarskih krogov, ki bodo predložili pomanjkljivosti tarif.

Besedovski pride v Belgrad

Belgrad, 22. jul. m. Ruski emigrantski krogi so dobili obvestilo, da prispe bivši odpravnik poslov sovjetskega poslanstva, znani Besedovski, prihodnji teden v Belgrad. Besedovski potuje najprej v Berlin, odkoder pride preko Prage v Belgrad. On dela na tem, da naj ruska emigracija organizira svetoven bojkot sovetov. Ta akcija bi bila podlaga, na kateri bi se organizirale vse druge protisovjetske akcije.

Razprava proti želez, uradnikom

Belgrad, 22. jul. u. Pred disciplinskim sodiščem ravnateljstva državnih železnic se je danes pričela razprava proti nekaterim uradnikom, ki so obtoženi, da so nepravilno ravnali s bolniškim fondom železničarjev. Ker so nekateri obtoženci oboleti, je bila razprava preložena.

Vas zgorela

Belgrad, 22. jul. m. Sinoči je pogorela var Donje Stone pri Skoplju. Požar je nastal zaradi neprevidnosti in se je bliskovito razširil ter je upepelil skoraj vso vas.

Za pospešitev naše živinoreje

Belgrad, 22. julija. z. V poljedelskem ministru zbirajo material za odredbe, ki bi jih bilo treba ukiniti v celih državah za napredek živinoreje. Z ozirom na nizke cene poljedelskih proizvodov se uora posvetiti posebna pažnja živinoreji, ker le ta lošče v inozemstvu boljše cene.

Opozorilo invalidom

Belgrad, 22. julija. AA. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje opozarja invalide: 1. vse osebe, ki jim bo prisojena odkupnina, bodo o višini odkupnine obveščene pristojnim potom in dobe pri pristojni oblasti pismeno potrdilo pristanka ali nepristanka glede izplačila;

2. nobeni osebi, ki ji je prisojena odkupnina invalidnosti, ni treba prihajati v Belgrad v ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje zaradi sprejetja prisojene vsote, ker se ji odkupnina ne bo izplačala v ministrstvu, nego bo odmerjena vsota poslana po Pošti na hranilnici na naslov. Nobena oseba, ki bi prišla zaradi sprejetja odkupa, ga ne more dobiti in tudi ne dobi nikake podpore niti ne brezplačnega voznega listka za povratek domov iz Belgrada.

Zeileisova afera v Belgradu

Belgrad, 22. jul. u. V Belgradu imajo novo veliko afero s tako zvanim Zeileisovim načinom zdravljenja. Svoj čas je več belgradskih zdravnikov odšlo k Zeileisu ter so njegov način zdravljenja prenesli tudi v Belgrad. Na ta način je v Belgradu prišel zdraviti dr. Ilić Rakovački, ki mu je v kratkem času uspelo pridobiti na stotine pacientov. Proti temu načinu zdravljenja, ki so ga obsodile znane svetovne kapacitete, je sedaj nastopilo tudi srbsko zdravniško društvo, ki je sprejelo resolucijo, v kateri med drugim pravi, da je Zeileisovo zdravljenje kot lažno smatrati za šarlatanstvo in se mora tudi onemogočiti. V to svrhu se zahteva od ministrstva za narodno zdravje, da naj energično in z najhitrejšimi zakonskimi odredbami prepreči tako zdravljenje v Belgradu in v naši državi sploh. Od zdravniške zbornice se zahteva in pričakuje, da bo proti zdravnikom, ki delajo po tej metodi, uporabljala najstrožjo kazen po členu 42. uredbe po zdravniški zbornici s tem, da izbrže iz zapisnika zdravnikov krivice za leto dni. Od medicinske fakultete belgrajske univerze se zahteva, da isto tako od svoje strani nastopi proti temu.

V tukajšnji javnosti se je razvila prav živahna polemika, v kateri znani belgradski zdravniki obsojajo tak način zdravljenja, ki ga smatrajo za navadno varanje ljudi in obenem tudi za škodljivo. Smatrajo, da je zdravljenje po Zeileisovi metodi navadna trgovska podjetnost, ki mu lahko naseda 'lahkoverno' ljudstvo.

Belgrajske vesti

Belgrad, 22. julija. AA. Generalni konzulat naše kraljevine v Solunu je opozoril vse gospodarske organizacije v naši državi na sklep grške vlade, da stopi v grški republikli z dnem 1. avgusta t. l. v veljavo novi zakon o taksah.

Belgrad, 22. jul. p. Mešana jugoslovansko-romunska komisija je izdelala načrt in proračun za nov mest preko Donave pri Brzi Palanki. Romunska in jugoslovanska vlada sta načrt in proračun že odobrili ter se prično gradbeni dela že to jesen.

Belgrad, 22. julija. z. Iz kompetentnega vira javljajo, da je odobrena pogodba, ki jo je sklenila primorska banovina z Opčim gradbenim delničarskim društvom iz Belgrada za asfaltiranje ceste Selin-Kastela-Frogir, in to na površini 24.500 m². Rekonstrukcije posameznih delov te ceste so se že pričele ter jih izvršuje tehnični oddelki banske uprave. To bo ena prvih asfaltiranih cest v naši državi, ki bo omogočila večji promet, gospodarski precvet bližje splitske okolice in bo mnogo pripomogla k razvoju turizma.

Podrobnosti o letalski nesreči „Jungerja“

London, 22. julija. AA. Vzroki včerajšnje letalske katastrofe »Jungerjevega« letala niso znane, čeprav so strokovnjaki letalskega ministrstva takoj odšli na mesto nesreče in skrbno preiskali razbito letalo v upanju, da bodo rešili ta problem. Henderson, ki je dosegel visoko mesto v letalstvu v vojni, je bil eden pionirjev civilnega letalstva. Po vojni je ustanovil letalsko šolo in izvečal brez vsake nesreče cele vrste letalskih pilotov. Njegov pomočnik Shearing je bil ravnatelj zelo izvečan letalec in je bil že 2000 ur v zraku.

Vsa kovinska »Junger« letala je posodil Henderson letalski firmi.

Henderson je bil še živ in privezan k sedežu, ko so ga našli, dočim so bile druge žrtve vržene iz letala in takoj ubite.

Lord Dufferin in sir Edward Ward sta bila člana izletniške družbe. Gospa Loeffler je bila soproga kapetana Henrika Loefflerja in je bila po rodu Švedinja. Ona in njen soprog sta bila zelo znana in pri njih je stanoval tudi nekdanji waleški princ.

Vročina v Ameriki

Newyork, 22. julija. AA. V Združenih državah, posebno v Newyorku je pritisnil nov in nenavaden intenziven val vročine. Mnogo oseb je preminulo radi solnčnice. V mnogih mestih so beležili termometri 111 stopinj Fahrenheita. V Newyorku samem je bilo v senci 99 stopinj Fahrenheita, na solncu 135 stopinj. Vročina pritiska predvsem v zapadnih krajih.

Ogromna škoda

Tokio, 22. jul. AA. Uradno objavljajo sledeče števila o žrtvah in škodi, ki jo je povzročil tajfun: Na Koreji 393 mrtvih, 1493 pogrešanih, o katerih domnevajo, da so mrtvi, 2093 ranjenih in 8475 hiš porušeni; na Kiušiju 82 mrtvih, 75 pogrešanih, 425 ranjenih, 16.890 hiš porušeni, 20.786 pa poškodovani; ladij se je potopilo in pogrešajo 1803! (po veliki večini seveda ribiške).

Veliko štrajkovsko gibanje v Franciji

Pariz, 22. jul. as. Pokret za stavko v severni Franciji proti zmanjšanju mezd radi novega socialnega zavarovanja se širi. Potem ko je bilo izprilj okoli 20.000 tekstilnih delavcev, je včeraj sklenilo v Lilleu okoli 50.000 kovinskih delavcev, da začne generalno stavko. Včeraj je v Parizu pri trdki Citroen 4000 delavcev ustavilo delo, katerih število je danes gotovo že doseglo 10.000.

Minister dr. Marinković o gospodarski uniji držav Male antante

Belgrad, 22. jul. p. Zunanji minister dr. Voja Marinković je poslal kraljevemu poslaniku v Bukarešti dr. Colak-Antiću spomenico o potrebi gospodarske organizacije med državami Male antante.

V tej spomenici se posebno naglašata današnja težka agrarna kriza, ki pritiska vsa Evropa, posebno pa še evropske agrarne države. To akutno krizo povečuje tudi današnja konkurenca prekomorskih agrarnih držav. Ta konkurenca se ne da pobiti s tem, da se izboljšuje kmetijstvo, niti s tem, da se doseže posebno povoljno carinske postavke z državami, ki so industrijske. Kajti s takimi klavzulami se vsaka izvojevana pridobitev istotako avtomatično razprostre na prekomorske države, od katerih konkurenca se išče ravno zaščita. Z izorimo na to je jasno, da je dosedanja borba evropskih agrarnih držav v stvarih iluzorna in da je treba pristopiti k novim metodam za zaščito domače proizvodnje.

Edino uspešen način za saniranje razmer je direktno sporazumevanje z industrijskimi državami na temelju medsebojne kolaboracije. Da bi se ta sporazum lahko praktično izvedel, se ne sme delovati posamezno, marveč je treba nastopiti skupno. Tak blok se ne sme smatrati kot naperjen proti industrijskim državam, ker ne gre tukaj za borbo, marveč za sporazum držav, ki so gospodarsko medseboj sorodne in ena z drugo vezane. Taka grupacija ne bi bila naperjena niti proti onim agrarnim državam, ki bi ostale izven nje, ker bi po današnjem stanju kmetijske proizvodnje evropske industrijske države tudi dalje morale pretežen del svojih potreb v agrarnih produktih nadoknaditi iz izvenevropskih poljedelskih centrov.

Romunija in Jugoslavija sta po identičnosti svojega gospodarskega položaja vezani v prvi vrsti

na to, da prevzmeta iniciativo za doseg tega sporazuma. Že dejstvo, da se v Mali antanti nahaja tudi Češkoslovaška kot znatno industrijska država, olajša ta proces, da se bo našla pravilna formula.

Ta sporazum bi ostal odprt vsem drugim, v prvi vrsti sosednim državam in to na temelju popolne enakopravnosti. Ni nobenega dvoma, da se bodo morale premagati ogromne težkote pri izvajanju te grupacije. Toda neobhodno potrebno je poslati in napiti resitev tega za naše države usodnega problema. Pri tem pa moramo dati nekaj novega in originalnega, ker je tudi položaj v katerem se nahajamo, popolnoma nenavaden. Sporazumi med Romunijo in Jugoslavijo z ozirom na sličnosti gospodarskega položaja bi imeli biti čim širši, tako da bi za nekatere posebne interese predstavljal v neki meri tudi pravo carinsko unijo. Z ozirom na druge države bi bil istotako več ali manj širok. Mora se pa varovati princip, da vsaka država, ki bi vslopla v to skupino, lahko v zadostni meri zaščiti svojo industrijo in svoje poljedelstvo.

Radi sorodnosti tega vprašanja je potrebno, da se na konferenci odgovornih ministrov Romunije in Jugoslavije načelno razpravlja ves kompleks teh vprašanj, nato pa izroči komisiji strokovnjakov.

Belgrad, 22. jul. p. Danes so se v Sinaji nadaljevala pogajanja med jugoslovansko, romunsko in madjarsko delegacijo. Na konferenci bodo izdelali odgovor teh treh držav na vprašanja, ki so bila postavljena z ozirom na agrarno krizo na seji mednarodnega komiteja za ekonomsko politiko v Ženevi.

Kralj Fuad odstopi?

Po uradnem obvestilu pa smemo soditi, da je položaj čvrsto v rokah egiptiške vlade, ki je sama izjavila, da ni treba napraviti posebnih ukrepov v varstvo tujecev.

London, 22. jul. as. »Daily Herald« poroča iz Kaira: Kralj Fuad se ne bo mogel držati, marveč bo moral odstopiti. Vlado Sidki paše bo v kratkem prevzel Adli Jegen, ki je bil do razpusta parlamenta predsednik senata. Prošnje 155 poslancev, ki je bila predložena kralju, da skliče parlament na izredno zasedanje, je Sidki paša proglasil za nezakonito.

Hajfa, 22. jul. as. Angleška križarka »Royal Sovereign« je danes dospela v Hajfo, pripravljena, da pluje dalje v Egipt. Dopusti angleških letalskih častnikov v Palestini so ukinjeni, ker se pričakuje se teški nemiri v Egiptu. Tudi v Iraku je položaj zelo napet. Ravno pred novimi volitvami je postal finančni položaj vlade tako slab, da se uradniške plače za mesec julij ne bodo mogle izplačati.

Napetost med Finsko in Rusijo vedno večja

Helsingfors, 22. julija. Finska vlada je naročila svojemu poslaniku v Moskvi, naj vložil pri sovjetski vladi protest, ker so iz ruske trdnjave streljali na finsko transportno ladjo »Kaleva«, ko je plula iz ruskih voda proti domu.

Finski poslanik je nadalje vložil tudi strogi protest pri komisarju za zunanje zadeve proti temu, da je sovjetska finskega inženjerja Svedberga, ki ima za seboj dolga leta delovanja na Uralu, vrгла v ječo, kjer je po dolgih mesecih trpljenja, ne da bi bil prišel pred sodnijo, umrl.

V zunanjem ministruvstvu vlada veliko ogorčenje proti sovjetom in v mestu prevladuje mnenje, da se pripravljata nekaj resnega proti sovjetom. Akcija proti sovjetski republikli bi bila zelo popularna na celim obrobju Baltika.

Moskva, 22. julija. Vodilni sovjetski krogi so

resno vznemirjeni radi velikega protikomunističnega pokreta v baltičskih državah. Sovjetski tisk ga skuša spravljati v zvezo z enakim razpoloženjem v ostalih državah Evrope in ga slika kot nekako angleško maslo, čeprav merodajnim krogom ni znano, da labouristična vlada v svoji skrajni lojalnosti ne podpira nobene protisovjetske akcije, najmanj pa kmetško boljševiško gibanje v baltičskih deželah, ki je njeni miselnosti popolnoma tuje in je zrastle čisto samostojno na verskih tleh pietističnega protestantizma, izzvano po skrajni predrznosti od Moskve plačanih emisarjev in njihovega sovražstva proti kmetškemu stanu, zoper katerega so javno hujskali delavstvo. Baš samoniklost tega na vsej zapadni ruski meji razvijajočega se pokreta je, kar prizadeva ljudskim komisarjem čedalje večjo skrb.

Velika poljedelska kriza v Ameriki

Newyork, 22. jul. as. Predsednik ameriškega zveznega farmarskega urada Leggel je prepotoval vse kraje, kjer se prideluje pšenica in vidi odino upanje za zboljšanje cen pšenice samo v tem, da se vsi farmarji združijo najtesneje in da se na novo uredi površina posetve. Sodi se, da je res, da se bodo uradna nakupovanja tega urada v svrhu stabilizacije cen ustavila. Kljub temu, da je urad nakupil 69 milj. bušlov pšenice, je farmarski urad brez moči radi lanskih preostankov. Senator Thomas je zahteval od Hooverja, da se zvišajo nakupna sredstva farmarskega urada in da se skliče mednarodna konferenca vseh držav, ki pridelujejo pšenico, da se določijo enotne smerice glede žetve in zmanjšanja posetve. V sedanjem trenutku upajo, da bo splošna suša zmanjšala uspeh žetve.

Hindenburg v Porenju

Köln, 22. jul. as. Danes je bilo končano potovanje Hindenburga po Porenju s proslavo v mestni dvorani v Koblenzu. Na tem zborovanju je izjavil pruski ministrski predsednik Braun: »Prva ovira za sporazum s sosedi Nemčije je odstranjena in pravemu miru v Evropi smo prišli nekoliko bliže.« Nato je stopil na govorniški oder predsednik Hindenburg, ki je med drugim rekel: »Po hudih letih stisk je postal Ren še bolj kot prej simbol nemške državne enote in nemške volje za samoohranjo.« Proslava je bila zaključena s himno »Deutschland, Deutschland über alles«.

Kitajski pirati delujejo

Honkong, 22. julija. AA. Pirati so zajeli kitajski parnik »Helikon«, ki je bil namenjen v Saigon.

Tekme za svetovno prvenstvo

Tekme za svetovno prvenstvo v nogometu, ki so izvale v Evropi toliko debate, katere reprezentanca bo prisostvovala, katere pa ne, se približujejo kraju. Ko to pišemo, se igrata tekmi, ki bosta določili tudi druga dva semifinalista. Prva dva sta Jugoslavija in U. S. A. Dve reprezentanci, ki sta imeli najmanj izgledov na kakršnikoli uspeh. Po dosedanjih rezultatih je smatrati Jugoslavijo, ki je od vseh evropskih reprezentanc izšla kot absolutna zmagovalka, kot prvaka.

Evrope

v nogometu. To trditve opiramo na rezultate prošlih Olimpijad, kjer si je Urugvaj tudi priboril naslov prvaka sveta, pa čeprav niso sodelovale najmočnejše reprezentance. Naravno, da je ta naslov vsaj za Urugvaj iluzoren, kajti naš nogomet še ne more konkurirati nogometu Avstrije, Madjarske itd. Nihče pa nam ne bo odrekal tega naslova v Ameriki. In naše sodelovanje na teh tekmah v Ameriki je bilo pa le namenjeno propagandi. Tega ne smemo izpustiti z vidika. Ravno temu namenu pa koristijo največ naše zmage. V Ameriki, kjer so danes več ali manj odločujoče usoda Evrope, doseči take uspehe pomeni dosti. Kajti v Ameriki priznavajo sportu tisto vlogo, ki mu gre. Sportnik beseda že pomeni človeka gentlemana. Pred pričelkom tekem je bila naša reprezentanca tista, ki je vzbudila najmanj zanimanja. Po dveh zmagah in se celo z zmago nad favoritom Brazilijo, so pa vsi časopisi Amerike in tudi Evrope polni hvale našega moštva. Naši igralci to tudi v polni meri zašluzijo. Svoji domovini so napravili s temi zmagami velike koristi. Upajmo, da zmagovalni pohod naših igralcev še ni končan. Včeraj zvečer je padla tudi odločitev, katere reprezentance bo naš nasprotnik jutri, ko se igrata semifinalne tekme.

Po tekmi z Bolivijo, ki se je končala s 4 : 2 v našo korist, javljajo časopisi iz Montevidea, da ni izključeno, da pride Jugoslavija v Amerika v finale. Kajti po igri, ki sta jo pokazala Urugvaj in Argentina, jima ne pripisujejo posebnih šans, posebno ne Argentini. Veliko vlogo je torej igrala danes (ko to pišemo) kocka, ki bo odločila nasprotnike.

O tekmi z Bolivijo

poročajo, da Jugoslavi niso igrali tako dobro kakor proti Braziliji. Slaba je bila krilaška vrsta, posebno se središnji krilec Stefanović, ki nikakor ne more priti do velfave. Tu se najbolj pozna pomanjkanje boljšega igralca. Nepremagljivi zid je pa obramba, kjer je Ivković naravnost sijalen. V napadu je pa gonila sila Bek, ki je dosegal proti Boliviji »hat tricke«. Sam je zabil tri zaporedne gole, ki so izvali silno navdušenje med gledalci. Kot izgleda, je Bek tisti igralec, ki manjka že več let naši reprezentanci.

V prvem polčasu je bila igra odprta in pod vplivom silnega vetra, ki je igro zelo oviral. Naši igralci so igrali zelo ležerno, napad je izredno malo streljal. Vsi so hranili svoje sile za finale. Ta taktika se je izkazala tudi kot pravilna. V prvem polčasu so pa imeli naši precej smole. Trije lepi strelji so se odbili od prečke. Bolivijci so igrali celo igro le z 10 igralci, ker si je po nesreči v 9. minuti zlomil desno nogo krilni napadalec Mediare. Isto smolo, vendar radi lažje poškodbe, je moral iz igre v 28. minuti druge polovice Djokič. Igra v prvem polčasu je bila mirna in lair. V drugem polčasu so pa pričeli Bolivijci forsirati tempo, na kar so naši reagirali. Po lepih akcijah Marjanovič, Tirmanič, Bek je slednji zabil tri zaporedne gole, ki so čisto zmedli Bolivijce. Ti so pričeli igrali zelo surovo in je le slučaj, da naši igralci niso dobili težjih poškodb. Djokičeva poškodba je le lahkega značaja. Na silni tempo Bolivijcev so naši odgovorili z istim orožjem. Ta silni tempo je precej pomogel do tako odlične zmagae, ki bi pa bila še večja, da so naši igrali v prvem polčasu boljše. Sodnik Mateus (Urugvaj) je igro vodil objektivno, bil pa veliko premalo odločen in ni znal preprečiti ostre igre domaćih. V splošnem pa igrajo v Ameriki veliko bolj energično in ostro kot smo pri nas vajeni. Vprašanje nastane, če ne bodo naši igralci za težko semifinlnne tekme premehki. Sedaj namreč razumemo, kako so mogli Urugvajci zmagati na Olimpijadah. S svojo energično igro so zmedli nasprotnike in zeli zmago za zmago.

Po tekmi z Bolivijo je predsednik mesta Montevideo povabil naše igralce na večerjo, ki jo je priredilo mesto našim igralcem. Naša reprezentanca je bila prva, ki jo je doletela ta čast.

Zadnji rezultati so Brazilija : Bolivija 4 : 0 in Paragvaj : Belgija 1 : 0. Igrajo se danes Čile in Argentina ter Romunija : Urugvaj. Favoriti so nedvomno Argentina in Urugvaj, vendar listi pripisujejo precej izgledov Romuniji.

Montevideo, 22. jul. z. Urugvaj je premagal Romunijo 4:0. V prvem polčasu je Urugvaj igral zelo ostro in je do konca prvega polčasa tudi zabil vse štiri gole. V drugem polčasu so se Romuni dobro branili. Za tekmo je vladalo zelo veliko zanimanje, ker sta oba nasprotnika premagala Peru in je bilo od te tekme mnogo odvisno. V tekmi proti Romuniji je Urugvaj postavil moštvo mlajših igralcev, ki so zlasti v prvem polčasu izpolnili pričakovanja. Urugvaj je bilo boljše moštvo. Rezultat popolnoma odgovarja poteku igre. Publike je bilo 60.000. S to zmago si je Urugvaj pridobil prvenstvo v grupi B. Jutri se igra poslednja tekma Argentina : Čile, ki je tudi odločilnega pomena.

Naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni odpoklical danes k Sebi najinega, zadnji čas v Radomljah pastirujočega, dragoga brata, prečastitega gospoda

Janka Šiška

čupnika, duhovnega svetnika, dekana šibenške škofije itd.

okrepčanega s sv. zakramenti, v 65. letu starosti,

Pogreb bo v četrtek, dne 24. julija 1930 ob 10 dopoldne v Radomljah pri Kamaiku.

Blagopokojnika priporočava v pobožno molitev,

Radomlje, dne 22. julija 1930.

Josip Šiška, stolni kanonik, brat. Ana Šmon roj. Šiška, sestra.

Nova velika elektrarna na Gorenjskem

Ljubljana, 22. julija.

Bivši kranjski deželni odbor je izdelal velik program za elektrifikacijo Kranjske. Krepko je že začel delo in postavil kot prvo točko programa Završnico. Vojna je preprečila njegovo delovanje. Njegov program pa je sedaj s krepko roko prevzela banovina, ki hoče nadaljevati delo bivšega deželnega oziroma oblastnega odbora.

Med važnimi načrti glede elektrifikacije Slovenije, ki jih ima banovina, je gotovo eden najvažnejših zgradba nove velike elektrarne na Gorenjskem. Ta elektrarna bi bila hidravlična, to se pravi, da bi izrabljala vodno silo Save. To hidravlično elektrarno namerava banovina postaviti na Savi in bi v ta namen zgradila vodno sotesko v Mostah pri Zirovnici, prav blizu Završnice, s katero bi bila nova elektrarna v zvezi. Moščanska soteska je naravnost idealna za zgradbo hidravlične centrale. Jez, ki bi bil tukaj potreben, ne bi bil daljši kakor 40 m. V soteski nad jezom pa bi nastalo velikansko, 5 km dolgo jezero, v katerem bi se zbiral voda, potrebna za pogon turbin centrale. V tem jezeru bi bilo 5 milijonov kubičnih metrov izrabljive vode za pogon, kar odgovarja električni energiji 400.000 kilovatnih ur. Če pomislimo, da je lani ljubljanska elektrarna proizvedla dva in pol milijona kilovatnih ur toka, bi predstavljala torej samo nakopičena energija v tem jezeru, ki bi se iz-

rabila eventuelno v času suše, več kot osmino vse letne proizvodnje ljubljanske elektrarne. Nova elektrarna bi imela kapaciteto 5000 kilovatov, njena letna proizvodnja pa bi znašala nad 35 milijonov kilovatnih ur. To se pravi, 14 krat več kakor pa ljubljanska kalorična centrala. Elektrarna bi bila v najožji zvezi z Završnico, ki je le malo oddaljena. Blok dveh tako močnih elektrarn bi bil ogromnega pomena ne samo za Gorenjsko, temveč za vso Slovenijo. Sedaj bi bila dana šele Gorenjski popolnoma nova možnost in novi izgledi za velikopotezno industrializacijo. Kranjske deželne elektrarne pa bi s tem postale najmočnejši činitelj v elektrifikaciji Slovenije in za Falo tudi najmočnejši proizvajalec toka.

Kakor smo zvedeli, so načrti za zgradbo te elektrarne pri banovini že izdelani, in sicer v vseh podrobnostih. V kratkem se bo vršila tudi vodopravna obravnava zaradi zgradbe te elektrarne in zelo velika sigurnost je, da bo banovinski projekt prodril v celoti.

Nova hidravlična centrala bi seveda veljala težke milijone, ki pa bi se hitro amortizirali in tudi dobro rentirali, zakaj z ozirom na pridobljeno energijo ne bi bili investirani stroški sorazmerno veliki, ker je moščanska soteska že po naravi taka, da bi se dala mnoga dela, ki so pri drugih vodnih elektrarnah nujno potrebna, izvršiti tukaj v mnogo manjšem obsegu ali pa bi sploh odpadla.

Pokrajinsko zborovanje Z. S. V. Počasčenje spomina Martina Colariča v Smartnem ob Paki

Strašni zmaj svetovne vojne nam je zasadił nož v srce in hotel je zbrisati slovensko ime raz obližje zemlje: izkrcavalo je na stotisoče najboljših sinov krepkega kmečkega stanu, a vendar je še narod ostal in sedaj postavlja lepe spomenike svojim sinom. Tak je tudi v prelepi Savinjski dolini, v Smartnem ob Paki. 69 imen je vklesanih v živi kamen in bojevnik visoko na podstavku jim proži venec zmage pri Bogu. Prav poseben dokaz udane hvalečnosti pa so bojevniki iz savinjske doline hoteli dati prvemu predsedniku Zveze, umrlemu Martinu Colariču s tem, da so v ta spomenik še vklesali njegovo tako milo obližje in še ploščico, zelo okusno prirejeno s sledečim napisom:

>Vojvoda izmučenih trum
Martin Colarič major v p.
I. častni predsednik Z. S. V.
Odšel k padlim tovarišem 11. IV. 1980 v Ljubljani.

Pripravi tudi nam mir in zmago pri Bogu! Tako ima naš Colarič, ki smo ga pokopali na oljčno nedeljo v Ljubljani, pod prelepno goro Oljko pri cerkvi njenega patrona sv. Martina, ob savinjski Paki spominčico.

Po iskrenem prijateljstvu, zvestobi in dobrih delih se je odlikoval in ljudstvo mu je hvaležno. Slavnost odkritja ploščice in potem javno zborovanje se je vršilo v najlepšem redu. Prisostvovala sta odlična zastopnika vojske in vlade: glavar iz Gornjega grada in major Krasnik iz Celja. Oba sta se izrazila kar najodličnejše o prirreditvi in bilježila, da tvorijo bivši slovenski vojniki železno falango močaste discipline in odločne volje delovati v prid družinam, državi in kralju. Prvi podpredsednik

Zveze, banski svetnik Fran Orehek je spretno vodil ves aranžma; pričelo se je z veličastno službo božjo in govorom kurata Bonača in končalo z odličnim govorom moža iz ljudstva, kmeta in posestnika Bunaka Matije iz Braslovca.

Podpredsednik Orehek je prebral došle brzojavke, med njimi generala Majstra in predlagal udanostno brzojavko kralju. Inšpektor Jože Pirč je z gibčno in energično besedo očrtal vrline pokojnega Colariča in zlasti poudarjal tipične momente iz njegovega življenja, ki naj služijo kot vzor vsem bojevnikom.

Posebno lepo je govoril posestnik Bošnjak: kot bron z gore Oljke je donela njegova beseda in vrl glas preroka iz stare zaveze se je čulo: »Če hočemo imeti mir, napravimo najprej mir v domači fari, domači občini. Fantje, naj vam bo spomenik ne samo sklad mrtvega kamna, marveč živi klicar: nož in kol iz rok, ne omadežujte si rok z dragoceno slovensko krvjo. Smrt tisočih slovenskih fantov v vojni naj bo živ moment živim, da narod mali rabi vsako dlan, vsako dušo, vsak utrip srca.« Hvala Tebi svolasi naš klicar iz savinjske doline in narodu nebroj takih mož!

Odbor Zveze čuti potrebo, da se vsem zahvali za prelepo slavo, zlasti domačemu gospodu dekanjskemu upravitelju in župniku Preskerju, tajniku odatne podružnice Z. S. V. Dragutinu Korošču za neumorno delovanje in vrlemu pevskemu zboru, ki je ves čas poveljeval slavu z lepo ubranim petjem.

Vsem borcem pa še kličemo, na svidenje tovariši 10. avgusta na Brezjah. Agitirajte za naš skupni dan!

Tajnik Z. S. V.

† Dr. Zdravko Zwitter

V Št. Jakobu v Rožu na slovenskem Koroškem se v soboto, dne 19. julija umrl po štirimesečni težki bolezni dr. Zdravko Zwitter. Z njim lega v grob največja nada mlade Koroške Slovenije. Pokojni je bil rojen l. 1902 v Št. Jakobu v Rožu in je lani meseca decembra dovršil svoje študije na dunajski univerzi. Disertacija, ki je obravnavala problem naše manjšine, mu je po nemilosti odgovornih krogov zavlekla konec študij do lani. Po završetku se je vrnil v domovino, kmalu za tem legel in ta ponedeljek so ga položili k večnemu počitku.

Zdravko Zwitter — to je bil kot človek fant od fane. On ne bi hotel, da ga poveljujemo v izbranih besedah, on bi hotel to drugače. Zdravko Zwitter — to je bil kmetski fant, ki je odšel študirat z vso dedščino zemlje in tradicije in ki je kmalu sprejel nase tudi vse breme modernega duhovnega problematika. Zato je postal človeku iz mesta takoj tu, zaradi zemlje in tradicije namreč, kakor se je zaradi notranjega konflikta tudi sredi rojakov naenkrat začutil čisto samotnega. Nemara ni nikoli tako kot on prislunil pesmi koroške zemlje, ljudstva in zgodovine, pa tudi nikdar tako kot on trpel med pesmijo sveta na periferiji in v sredi. Toda on o tem ni govoril.

Leta 1927 je na dijaškem zborovanju v Pliberku razvil program »Koroške slovenske stranke, ki ga je potem objavil v majhnem almanahu s tega zborovanja, »Dijaki narod«. Tam je tudi nanizal lepih vrst v spomin svežim grobovom koroških študentov, Pet jih je bilo, ki jim je pisal in nobeden izmed teh petih zanj ni bil mrtev. Vsi so mu živel, delali, bodrili, peli — bili. Kdor je Zdravkoto poznal, ve, da je to bil njegov srčni izraz, njegova vera in življenje. In za tega je nepojmljivo in bo tudi, kako je ta fant sploh umrejel in — zares umrl. Pa tudi zares nepojmljivo! Ah nel Zdelo se je večkrat, da hodi skozi življenje bolj s Smrtjo nego z življenjem in da se je naselil ob svojem lastnem grobu.

Zdravko, bodi ti lahka koroška zemlja, a vedi, nisi samo med rojaki, si tudi med nami tostran Karavank, ki bodo varovale zdaj tvoj prerani grob.

R. L.

Iz viničarske organizacije

Te dni se je vršil v Slamnaku pri Ljutomeru deseti redni občni zbor »Strokovne zveze viničarjev v Ljutomeru. Udeležili so se ga številni delegati vseh krajevnih organizacij, ki so danes ustanovljene že skoraj po vseh naših viničarskih krajih. Občni zbor je vodil načelnik zveze tov. Ivan Husjak.

Iz tajniškega poročila, katerega je podal zvezin tajnik tov. Rozman, je razvidna vsa agilnost in delavnost organizacije in njenega načelstva. Zveza šteje 21 skupin ali krajevnih organizacij in ima skupno 1996 rednih članov. V poslovnem letu se je članstvo stabiliziralo in so prenehali neprestani pristopi, odstopi in ponovni pristopi. Zborovanj je zveza priredila v preteklem poslovnem letu 43, prirreditve je bilo 7 in 4 organizatorični tečaji. Premagati je bilo treba največje ovire, preden so bili

viničarji vzgojeni za strokovno organizacijo.

Blagajniško poročilo je podal tov. Janez Kosič. Zveza je imela v poslovnem letu 1979-80 134.944 Din Podpornemu skladu je podelil bivši oblastni komisar 5000 Din podpore, banska uprava pa 10.000 Din. V starostni sklad se je preteklo leto zbralo 8940 dinarjev.

Nato je poročal načelnik zveze tov. Ivan Husjak, ki je poudarjal važnost občnega zbora, ker se pri tej priliki spominjamo, na naše dosedanje desetletno delo v strokovni organizaciji, ki ima namen pripraviti vsem viničarjem boljše bodočnost. Močna strokovna organizacija, viničarski red, podporni sklad in lastna kreditna zadruga so le glavni obrisi našega nesebičnega dela. Svoje poročilo je načelnik končal s pozivom na vse, ki sodelujejo v strokovni organizaciji, naj bodo vztrajni. Še naprej naj vlada med člani in skupinami tista vzajemnost, po kateri se čutimo vsi kot tovariši in kot ena sama velika družina, potem bo naše delo v drugem desetletju obrodilo še bogatejše sadove in spremljal nas bo blagoslov božji.

Po poročilu tov. Franca Tomažiča, ki je v imenu nadzorstva predlagal dosedanjemu odboru za njegovo pošteno in neumorno delo zaupnico, katere je bila soglasno sprejeta, so se vršile volitve, pri katerih je bilo izvoljeno dosedanje načelstvo.

Daljnovid prično letos graditi

Ljubljana, 22. julija.

Kakor je našim bralcem že znano, nameravajo Kranjske deželne elektrarne zgraditi daljnovid od Velenj pa do ljubljanskega polja. Ta daljnovid prično KDE že letos graditi, in sicer prično z zgradbo meseca septembra. Daljnovid bo segal zaenkrat do Črnuče. Imel bo dve transformatorski postaji, in sicer v Št. Petru pri Celju in na Črnučah. S transformatorskima postajama vred bo daljnovid stal okoli 10 milijonov Din. Večina materiala je za ta daljnovid že nakupljenega. S tem, da bo daljnovid segal do Črnuče, se je velenjska elektrika približala Savi, zakaj KDE računajo tudi že z možnostjo, da nastane prej ali slej na Savi hidravlična centrala. Od Črnuče dalje bo zgrajen daljnovid na Gorenjsko, tako da bo velenjska elektrarna dobila zvezo z Završnico. Kakor znano, sega Završnica s svojimi napeljavami skoraj do Kranja. KDE bodo oddajale tok iz velenjske elektrarne po isti ceni kakor iz Završnice. Tako bo ustvarjena zveza med velenjsko elektrarno in Završnico. Daljnovid se bo Ljubljane zaenkrat izognil, odvisno pa je od uspeha pogajanj med banovino in mestno občino, če bo tudi ljubljana deležna velenjskega toka.

Še boljša in cenejša je
PALMA
zdravilna grenka voda.
DOBIVA SE POVSOD!

Most kralja Aleksandra I.

Belgrad, 22. julija.

V neposredni bližini Belgrada, ob sotočju treh velikih rek, Save, Donave in Tise in manjšega vmesnega Tamiša, ki se pri Pančevu steka v Donavo, se zadnja leta gradbeno zelo aktivno dela. Tri graditve so, ki so po obsegu zelo velike in ki jih financira država in niso samo lokalnega, ampak tudi splošnega pomena. To so: pančevski most, izsuševanje tako zvanega »pančevskega rita« in most med Belgradom in Zemunom, ki so ga prav te dni začeli graditi. O pančevskem mostu, katerega dobršen del je že gotov, in ki bo prestolnico neposredno vezal s Pančevom in njegovim banatskim zaledjem, in o »pančevskem ritu«, ki bo po izsušitvi nova žitnica naše države (v obsegu 420 kv. kilometrov, to je skoraj dvoje ljubljanskih Barij), topot ne bom govoril. Danes samo par besedi o projektiranem čezsavskega mostu med Belgradom in Zemunom.

O graditvi imenovanega mostu se je že dalj časa govorilo. Sedaj je prešla v končni stadij in pred nekaj dnevi je bil, kakor je »Slovenec« že v nedeljo poročal, na belgrajski obali svečano zabit prvi kol v zemljo. Splošno vrednost tega mostu ni treba posebej poudarjati. Dovolj bo, če povem, da Belgrad z Zemunom sploh ni imel cestne zveze. Edini komunikacijski sredstvi sta bila vlak in ladja. O avtomobilskem prometu ni torej bilo niti govora. In vendar Zemun sedaj pripada prav za prav v krog belgrajskega mesta in je njegovo blizko predmestje.

Načrt novega mostu je zelo velikopotezen. Most bo radi velike širine skoraj 22 m deljen v več koridorjev za promet pešcev, voz, avtomobilov in tramvaja. Takoj naj omenim, da bo to viseči verižni most z impozantnim izgle-

dom. Sploh so verižni mostovi nekako najbolj estetični radi svoje linjske vitkosti. Sam most bo dolg 457 m in bo imel na belgrajski strani štiri stebre v različnih razdaljah, na zemunski pa dva. Glavna in najlepša bosta oba obojalna stebra, med katerima bo viseči most preko cele Save v dolžini 261 m. Na ta način bo Sava za ladijski promet prosta kot je bila doslej in stebri ne bodo vedna nevarnost in ovira pri prevozu z ladjami kot je to pri drugih, nevi-sečih mostovih (na pr. pančevski, ali pa železniški med Zemunom in Belgradom). Višina mostu bo 12 m nad najvišjim nivojem Save, tako da bodo mogle tudi naše največje ladje pod njim. Na belgrajski strani bo zgrajen triumfalni pristopni slavolok v višini 34 m.

Graditev mostu je prevzela pariška firma »Batignole«, ki ima v zakupu tudi dela za izsuševanje »pančevskega rita«. Po ugovoru bi moral most biti dograjen v treh letih in dveh mesecih. Verjetno je, da bo delo končano v krajšem času. Vsaj firma tako izjavlja. Železno mostovsko konstrukcijo, ki bo težka blizu sedem milijonov ton, bo preskrbela tvrdka Guttenhoffnungshütte iz Oberhausena. Most bo po predračunih stal okrog 180.000.000 Din. Blizu tretjino tega zneska bo plačala Nemčija (na račun reparacij).

Na zemunski strani bo zgrajen skoraj štiri kilometr dolga nasip do zemunske postaje. Čez most bo položena dvotirna tramvajska proga, ki bo zelo odpomogla dosedanjemu neurejenemu osebnemu prometu med Belgradom in Zemunom. Čezsavski most, ki bo nosil ime kralja Aleksandra I., bo obenem zveza Belgrada z nedavno zamišljeno asfaltno avtomobilsko cesto Zagreb—Zemun.

P.

Izročitev dekretov banskim svetnikom

Danes se vrši svečana izročitev dekretov novoimenovanih članov banskega sveta v Ljubljani in sicer ob 12 opoldne v banski palači, steklena dvorana. Dekreti se bodo izročili naslednjim članom banskega sveta:

Babnik Valentin, župan občine Št. Vid; dr. Kramer Albert, novinar in bivši minister; Kregar Ivan, obrtnik in občinski svetnik, Orehek Fran, hraničnični ravnatelj, Prepeluh Albin, publicist, vsi v Ljubljani; Lavtizar Josip, trgovec v Kranjski gori; dr. Obersnel Maks, generalni tajnik KID na Jesenicah; Detela Oton, vladni svetnik v pokouju in občinski odbornik v Predvorju; Pirč Ciril, posestnik, trgovec in župan v Kranju; Lončar Ivan, hotelir in župan v Trzinu; Strein Ivan, posestnik v Kaplji vasi; Oblak Gabrijel, posestnik in župan v Dolenjem Logatcu; Ramovš Jakob, župnik in občinski odbornik v Velikih Laščah; dr. Sajovic Ivan, odvetnik v Kočevju; dr. Koritnik Bogdan, odvetnik in župan v Čabru; dr. Kulovec Franc, bivši minister v Novem mestu; dr. Režek Josip, odvetnik in župan v Novem mestu; Lebinger Hinko, trgovec in župan v Litiji.

Svečani izročitvi dokumentov bodo prisostvovali poleg pomočnika bana dravske banovine načelniki oddelkov ter sreski načelnik v Ljubljani.

V Mariboru se bo vršila svečana izročitev dekretov v četrtek, 24. julija ob 18. v občinski posvetovalnici in sicer naslednjim gospodom:

Dr. Juvan Alojz, odvetnik in župan v Mariboru; dr. Pivko Ljudevit, profesor v Mariboru; Golouh Rudolf, šef Borze dela v Mariboru; Robič Srečko, veleposestnik in župan v Limbušu; Serbinek Ivan, posestnik in občinski odbornik v Vrtičah; Košir Anton, župan v Žičah; Mravljak Peter, ekonom v Vuhredu; Faflik Fran, župnik in Kančevih; Benko Josip, industrijalec in župan v Murski Soboti; Litrop Stefan, obrtnik in župan v Turnišču; Rajh Jakob, posestnik in Ljutomeru; Veršič Ivan, župan v Sv. Marku; dr. Senčar Matej, odvetnik v Ptuj.

V Celju bodo dekreti na svečan način izročeni dne 25. julija ob 18 v občinski posvetovalnici naslednjim gospodom:

Mihelčič Alojz, posestnik in trgovec v Bregu pri Celju; dr. Gorican Alojz, odvetnik in župan v Celju; Lipej Fran, posestnik in veletrgovec v Brezicah; Kurent Alojz, dekan v Leskovcu pri Krškem; Pfeifer Josko, posestnik v Krškem; dr. Roš Franjo, posestnik in župan v Smartnem ob Paki; Čižek Alojz, župnik v Slovenjgradcu; Gajšek Florijan, posestnik in župan v Lokah pri Zsmu.

V Mariboru in Celju je sklicana ob tej priliki izredna seja občinskega sveta.

Velika nesreča pri novem dupleškem mostu

Zgornji Duplek, 22. julija.

Novi most je že zahteval svojo žrtev. Hvala Bogu ni to človeška žrtev, pač pa precejšnja materialna. Včeraj, v ponedeljek 21. julija kmalu po 11. uri predpoldne sta priplula po Dravi iz mariborske strani dva velika splava žaganega lesa. Prvega je vodil lastnik sam. Bil je to g. Fr. Šarman, lesotrtič iz Vurmata pri Ožboltu ob Dravi. Ko se je prvi splav pojavil nižje trčevskega otoka in se je približal mostu, so delavci, ki so zaposleni pri zabijanju pilotov za most, dajali znamenja splavarjem, naj se držijo bolj desnega brega Drave, ker je na levem bregu bila zasidrana priprava za pilotiranje. Res je zavlil flos z ogromno količino lesa bolj na desno, ali ko je zavozil med peto in šesto soho, je trčel Šarman s prednjim delom flosa ob tretji pilot pete sohe. Vozil je sicer precej polagoma, ali vendar je bilo trčenje usodepolno. Čim je splav zadel ob močni hrastov pilot, ki je nad 3 metre zabit v podvodno skalo, se je ves kolos lesa mahoma zavrnil na desno in se postavil povprek po sredini Drave med peto in šesto joho. Velik del flosa je obstal, le posamezni hlodi in deske so splavale proti Ptuj. Valovi droče Drave, ki so ravno na tem mestu najbolj divji, so pluskali visoko v zrak, tramovje je hreščalo in pokalo, ali novi most se ni niti za centimeter uklonil. Znamenje, da je v stanju kljubovati hudim navalom naravne sile, delavci na mostu so se zdržnili ob pogledu na žrtev na razbitem splavu. Splavarjev je bilo pet, a na splavu se je vozilo še 9 drugih ljudi, med njimi ena ženska. Kakor vervece so splavarji in sopotniki splezali na sohe mostu in se vsi rešili. Vsak se je oprijel rešilne sohe tako

naгло, da se to skoro niti opazilo ni. Nobenega kričanja ni bilo, ampak tiho in skoro mirno so si vsi rešili svoje življenje pred deročimi valovi Drave.

Med sopotniki na flosu so bili dijaki iz Berlina, 7 po številu. Pripovedovali so, da potujejo preko Avstrije na Madžarsko in da so se za lepše potovanje v Mariboru poslužili Šarmanovega splava, ki je pristal na Pristanu. Berlinčanom je popadalo več obleke in potovalnih pripomočkov v Dravo. Nekateri so baje zgubili pri tem ves svoj denar in potne listine. S čolnom so sicer nekaj te robe splavarji rešili, ali nekaterim je odplavala obleka in druga roba po Dravi proti Ptuj. Z flosom sta se peljala tudi dva domačina od Sv. Martina, mož in žena. Zanimivo je, da je bila žena celo prej na varnem na sohi, nego mož.

Promet z dupleškim brodom je bil takoj ustavljen, ker je pretila nevarnost, da bi les, če bi se mahoma odmaknil od soh, potegnil seboj tudi brod. Proti večeru, pa je Šarman s svojimi delavci spravil večino lesa, ki je tičal med obema sohami, v čolne in na marno. Skoda, katero trpi g. Šarman, je precejšnja. Sreča v nesreči je ta, da ni bilo človeških žrtev, dasiravno je na mestu nesreče Drava silno deroča. Most pa je prvi napad naravnih sil prestal izbornu.

Vasovanje ga je zavedlo k tatvini

Ljubljana, 22. julija

V življenju se godijo dan za dnem čudne stvari. Motrimo jih od vseh strani, dajemo jih na kritično rešeto, analiziramo na vse mogoče načine — in moramo na koncu vedno znova kapitalizirati pred lastno namišljeno vsevednostjo in modrostjo.

Sem si danes belil glavo s še nikoli sproženim problemom: kako je mogoče, da mladega zaljubljenega fanta more vasovanje zavesti k tatvini? In sem prišel do bolestone klavernalnega zaključka: Vsa naša majhna in velika dejanja so pravzaprav ena sama brezkončna, do groba segajoča veriga veselih in žalostnih vasovanj. Gladen si — vasuješ pri koščeni ženi lakoti. Brezposeln si, reven kot miš — družica tvoje vasovanja je črna skrb. V denarju in točsi se potapljaš — kraljica tvojih sanj je lestev vsega nedosegljivega. Zlekneš se ves truden in bolan na trdo ležišče — in že je pri tebi najintimnejša, najposlednejša vasovalka, ki še nikoli nikomur, ki ga je kdaj na hladno čelo poljubila, ni nezvesta postala: bela nezvesta smrt.

To sem dognal in se pomilovalno nasmehnil blodnemu zagovoru fanta v sodni dvorani, ki je trdil, da ga je zapeljalo k tatvini zgolj vasovanje pri dekletu... O ne, vasovanje pri dekletu, moj ubogi navadni fant, nego vasovanje pri koščeni ženi bedi, je zarisalo neizbrisne madež v tvojo mladost, madež, ki ga ne izpere več morje kesanja in solza!

Saj pravzaprav ni nič posebnega in zanimivega na tem dogodku — za one, ki jim je življenje ena sama svetla, široka pot —

Triindvajsetletni brezposelni fant I. Š. je v neki noči, ko so v hiši že vsi spali, šel svoje dekleta v podstrešno sobo obiskat. Pa je pri tej priliki zagledal na podstrešju viseče hlače Berganta Ivana in si jih prisvojil. Potem je pretipal še žepa v obleki, ki je visela v Bergantovi sobi in vzel iz nje denarnico z vsebino 200 Din. S tem zneskom pa brezposelni fant — čudo nerazumljivo — ni plačal hrane, kakor je bil prvotno nameraval, marveč si je kupil novo pisano srajco. (Le pred kom se je z njo siromak hotel postaviti?) Sledila je ovadba in fant se je danes zagovarjal pred sodniki in v svojo obrambo navedel samo en argument: da ga je k tatvini zapeljalo dejstvo, da je hodil k dekletu vasovat. Sodnikom pa se je zdel ta ne vsakdanji argument vse premalo tehten in utemeljen. Obsodili so fanta na mesec dni zapora in v plačilo stroškov kazenskega postopanja.

Skoroda ganljiv je bil prizor, ko je oškodovani Bergant na poziv stopil v dvorano in mu je predsednik senata izročil corpus delicti s sodne mize v trajno last: ukradene hlače in kupljeno srajco, s čemer je bila ukradenemu fantu škoda poravnana. Fant je stisnil zavitek kakor dragocen zaklad na srce, spregovoril z obtožencem kolegijsalno par sočutnih besedi, mu prijazno in vse odpustajoče pokimal v pozdrav, ter zadovoljno pokazal sodni dvorani hrbet. Obtoženec je vrgel za njim smehljaj, poln gorke hvalečnosti, ter vdan v svojo klaverno usodo nemo odkorakal s svojim spremeljalcem — jetniškim paznikom... Kam? Na novo vasovanje: v hladno jetniško sobo...

Kaj pravite?

Pred dnevi sem kupil na kolodvoru v Ljubljani za res nizko ceno (10 Din) lep album, ki ga je za 1. 1930 izdalo tujakoprometno društvo »Putnik« v Ljubljani. Album obsega 31 dosti lepo izvršenih fotografij posnetkov lepih krajev v Dravski banovini (Sloveniji). Ko sem pregledal slike do konca, sem se začudil, da med njimi nisem našel niti enega posnetka iz Dolenjske, če tudi bi slike Novega mesta, raznih dolenjskih tople ali naravnih krajev spadale bolj v ta album kot marsikatera izmed tistih, ki so sedaj v njem.

Kaj pravite, gosp. urednik, ali ni predešen »Putnik« poklican, da odkriva svetle epe lepote naše dežele? Če tolikokrat beremo o potrebi odpreti tudi Dolenjsko letoviščarjem, domačim in tujim, ali je potem prav, da je v takem albumu popolnoma ignorirana? Jaz mislim, da ne.

Akademsko zborovanje

Ljubljana, 22. julija.

V ponedeljek se je zbralo v Ljubljani slovensko katoliško akademsko dijaštvo na svoje zborovanje, da pregleda svoje dosedanje delo in da si pripravi pot za bodoče. Zborovanje je sklicala letos prvič samo za akademiki Akademsko zveza, kot reprezentantinja vseh v njej vključenih slovenskih katoliških akademskih društev.

Prvi dan je bil bolj idejen. Referat tov. Etbina Bojca je pokazal na idejo slovenske vzajemnosti kot zagotovilo za dvig notranjih kulturnih in etičnih vrednot. Na Vzhod morajo biti obrnjene naše oči, koder je očesnost toplejša in odkoder mora priti nov val zdravega verskega obnovitvenega duha.

Drugi referat tov. Niko Kureta je izpopolnjeval prvega. Cilimetodski ideja je in mora postati pri nas osnovna zamisel katoliške akcije.

Popoldne so se obravnavali statuti vseslovenske katoliške akademsko zveze, ki naj bi združevala in tudi predstavljala mogočno hontenje slovenskega krščanstva. Pravila je sestavila že lani Slovenska dijaška zveza ter z njo ni želela nastopiti na prvem slovenskem kongresu katoliške akademsko mladine. Na drugem kongresu sedaj v Ljubljani bo prišlo na vrsto poleg drugega tudi vprašanje realizacije te velevažne ustanove na vrsto. O tej stvari se je vnela živahna debata, ki je prinesla mnogo pozitivnih faktov za izvedbo vseslovenske zveze katoliškega akademsko dijaštva.

V torek popoldne so se ponovno zbrali akademiki k svojem zborovanju. Ta, drugi dan je bil namenjen notranjemu, organizacijskemu življenju. Po kratkem referatu teologa tov. Komana o idejnih smernicah našega akademsko dijaštva življenja se je razvila debata, v kateri so akademiki sami sodili o svojem dosedanjem delu. Krizarstvo je v polpretekli dobi bilo viden znak in pečat mladostnosti, ki se je združila v življenju naše doraščajoče inteligence. Sedaj mora mladina iskati novih poti, novih smernic, ki jih zahtevata čas in razmere. Ideja narodnosti in hontenja po verski obnovi v posamezniku kakor tudi v narodu mora biti vodilna pri našem nadaljnjem delu.

Popoldne se je vršila debata o nadaljnjem notranjem delu v naših akademskih društvih dalje. Pozivitev društvenega življenja je nujna. Mladina naj bo sama sebi merilo v delu za duhovno obnovo v zmislu katoliške akcije. Da se bo to izvršilo, bo akademsko dijaštvo ustanovilo cilimetodski krožek, ki bo obravnaval izvedbo katoliške akcije v okviru te velike ideje.

Se naprej bo dijaštvo posvečalo svoje paznje katoliškemu misijonstvu. Misijonski krožek je v svojem dosedanjem živahnem delovanju zagotovilo, da bo misijonska misel prodrla v najširše plasti našega naroda.

Katoliški akademiki bodo spoznavali se podrobneje naš narod. Kakor so hodili dosedaj med slovenske rudarje, ko so bili v njihovi sili, da jim s pesmijo in z nastopi dokažejo svoje sočustvovanje, tako bodo hodili se naprej med vse sloje, da spoznajo narod in da tudi ta spozna, komu bo prepuščeno bodoče vodstvo naroda.

Zborovanje je uspelo nadvse zadovoljivo. Pokazalo je, da je nujna potreba, da se katoliško akademsko dijaštvo še večkrat sestane na takih zborovanjih, da pregleda svojo dosedanje pot in si poišče novega razmaha za prihodnost.

Koledar

Sreda, 23. julija: Apolinarij, škof, mučenec; Roman, mučenec.

Osebnosti

= 40 letnice mašništva praznuje 25. t. m. g. Josip Plepčec, župnik pri Sv. Emi ob Sotli. Jubilant upravlja emsko župnijo že 25. leto; ves ta čas tudi poučuje verouk na dveh solah; pri Sv. Emi in na Pristavi. Čestitam!

= Poročila sta se v ponedeljek na Brezjah g. Sepece Vinko, posestnik v Dobovi, in gđ. Kramer Alojzija, posestnica in krčmarica v Trbovljah. Porokal je g. svetnik Gasparič, župnik Trboveljski. Obilo sreče in božjega blagoslova!

= Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni na službo pri inženjerskem referatu poveljstva IV. armijske oblasti konjeniški podpolkovnik Oto Klobučar in za vodnika 8. konjeniškega polka konjeniški poročnik Ivan Zagar, slednji na lastno prošnjo.

Novi grobovi

+ Župnik Jakob Šiška. Včeraj je umrl v Radomljah pri Kamniku po kratki bolezni ondi bivajoči vpok. župnik g. Janko Šiška. Pokojni je bil rojen dne 17. julija 1893 v Hraštu pri Ljubljani in bil v mašnika posvečen dne 21. julija 1889. Naslednje leto je bil nameščen kot kaplan v št. Rupertu in bil nato kaplan v šmarju pod Ljubljano, v Vodicah in v Kranju. L. 1897 je bil umiščen na župnijo Rova, kjer je bil župnik 11 let, ko je leta 1908 prišel za župnika v Senčur pri Kranju. Tudi tu je župnikoval 11 let. Zatem je bil župnik pri Sv. Trojici nad Cerulico do l. 1926, ko je stopil v pokoj. Ker se je čutil še dovolj močnega, je šel l. 1928 pomagat pastirovat v Dalmacijo, kjer je veliko pomanjkanje duhovnikov. Bil je v Novem gradu pri Šibeniku za župnika in dekana. Vendar tu radi silne vročine ni zdržal, zato se je vrnil domov in se naselil v Radomljah. Tu je včeraj umrl, star 64 let. Naj v miru počiva!

+ V Vinici pri Črnomlju je umrl g. Jurij Šterk, trgovec in posestnik. Pogreb bo danes ob popoldne. Blag mu spomin!

+ V Planini pri Rakeku je nenadoma umrl g. Josip Podboj. Pogreb bo v četrtek ob 17. Svetila mu večna luč!

II. kongres slavanske kat. akad. mladine

Od 23. do 27. julija.

Spored!

Tovariši! Danes dospajo naši bratje Poljaki, Ukrajinci, Čehi, Slovaki in Hrvati v srce naše slovenske zemlje. Dolžnost vseh nas je, da se udeležimo vsi skupaj sprejema na kolodvoru. Gostje se pripeljejo z vlakom, ki dosepe v Ljubljano ob 17.22.

Jutri se prične prvi dan zborovanja, ki se bo vršilo v beli dvorani »Uniona«. Začetek ob desetih.

Občinstvo, zlasti slovensko inteligenco, vabimo, da se zborovanja udeleži v čim večjem številu!

Včeraj sta dospela že dva zastopnika Čehov, msgr. František Jemelka in prof. Anton Jemelka. Na kolodvoru ju je sprejel prelat g. dr. Grivec.

Udeležence, ki pridejo v Ljubljano z dopoldanskimi in popoldanskimi vlaki, še ckrat prosimo, da se zglase v svrhu nadaljnjih informacij takoj po prihodu vlaka v pisarni pripravljalnega odbora v Akademskem domu.

Mala kronika

★ Ban dravske banovine ing. Dušan Sernec bo v četrtek in petek uradno odsoten in zato odpadejo v petek sprejem istrank.

★ Ljubljanska sekcija Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije bo priredila skupno z mariborsko sekcijo dvadnevni izlet preko Koroške in Kranjske gor. Izlet se bo vršil dne 26. in 27. julija t. l. Čas odhoda, tako iz Ljubljane, kakor tudi iz Maribora ni določen in se bo vsak posameznik podal na pot po svoji mili volji. V soboto 26. julija ob 7 zvečer se snideta ljubljanska in mariborska sekcija, katera prispe preko Dravograda, v Pörschach am Wörthersee (Poreče ob Vrbskem jezeru) in sicer na terasi hotela »Strandestablmnt Werzer«. Za prihodnji dan, v nedeljo 27. julija, je določeno kopanje v Vrbskem jezeru. Po kopanju se določi po želji izletnikov čas odhoda proti Beljaku. V Annenheim ob Osojskem jezeru bodo avtomobilisti pustili svoja vozila in se peljali po žični železnici na znamenito Kanzelhöhe (cca. 1500 m). V tamkajšnjem gorskem hotelu, s katerega terase se nudi izletnikom najlepši razgled, bo preskrbljeno za skupen obed. Po obedu se izletniki vrnejo v Annenheim in se nadaljuje pot preko Podkorenskega sedla v Kranjsko goro, kjer se vrši v hotelu »Slavec« skupna večerja. Po večerji so poslovi ljubljanska sekcija od mariborske sekcije in je s tem slovesno izlet zavřen. Vsi ostali in potrebni natančnejši podatki so razvidni iz okrožnice, katera je bila pred dnevi odposlana na vse člane kluba. Člani se naprošajo, da prijavijo svojo udeležbo najkasneje do četrтка 24. julija, ako žele, da jim tajništvo preskrbi prenočišča.

★ Loterija in tombole. Ponovno se javnost opozarja, da se z ozirom na razredno loterijo ne smejo prirejati nobene privatne loterije, tombole itd. brez pristanka poljedelskega ministrstva.

★ V »Službenih novinah« št. 162 od dne 19. julija t. l. je objavljen »Zakon o železnikah javnega prometa«. Tej številki je priloženo »Kazalo zakonov, pravilnikov, uredb, naredb, razpisov itd., ki so bili priobčeni v »Službenih novinah« od 1. januarja do vključno 30. junija t. l.

★ Natečaj. V strojno mornariško šolo bo sprejetih letos sto gojencev iz meščanstva. Kandidati morajo biti naši državljani in ne smejo biti mlajši od 15 in pol in ne starejši od 18 in pol leta, da so dovršili najmanj štiri razrede osnovne šole z dobrim uspehom in da so se učili najmanj dve leti kovaške, ključavničarske ali tej slične obrti. Šola se bo pričela 1. oktobra in bo trajala tri leta. Predpisno kolkovane prošnje je poslati poveljstvu »Strojne podčastniške šole mornarice« v Kumboru, pošta Djenovič (Boka Kotorska). Ostali sprejemni pogoji so razvidni iz službenega vojnega lista št. 28-1930, ki je na razpolago pri pristojnih poveljstvih vojnih okrožij in na vseh orožniških postajah.

★ Kuluk in državni uslužbenci. V naših dnevnikih smo čitali te dni poluradno vest, da se bo 1. avgusta t. l. odrgal vsem državnim uslužbencem davek za ceste ali kot se imenuje »kuluk«. Povedalo se je tudi, da se bode celoletni znesek enkratno odtegnil od službenih prejemkov, kar bo vsakega aktivnega in upokojenega državnega uslužbenca prav občutno zadelo, posebno v mesecu, ko se mora plačati tudi stanovanje. Ali res ne bi bilo mogoče razdeliti tega davka na posamezne mesece davčnega leta ali vsaj na četrletje, kar bi se manj poznalo na prejemkih in bi bilo manj občutljivo za vsakega obdavčenca. Če se upošteva položaj prizadetih, naj bi se taka porazdelitev davka izvedla z upravičeno obzirnostjo, ker mesečne odteglaje kar manjkati zvišati za prejemke 3 dnevne plače ni malenkost, saj znaša to za posamezne uslužbence in upokojenca kar več sto dinarjev.

★ Vsi ljubljanski dnevniki poročajo o stanju živalskih kužnih boleznih v Sloveniji dosledno napadno. Dočim se izkazuje v uradnem poročilu vedno le število okuženih dvorcev, pišejo naši dnevniki z doslednostjo o številu slučajev v dotične živ. kuž. bolezni, kar je seveda popolnoma nekaj drugega, ker slučajne bolezni je vselej veliko več, nego je število dvorcev in pomotna poročila nikoli ne soglašajo ne z uradnim izkazom, še manj pa z istinitostjo.

★ Pasa steklina se je pojavila zadnje čase po naših krajih zopet bolj pogosto, treba je zato večje pazljivosti, posebno pri psih in mačkah, da se prepreči nesreče po ugrizih stekline, tako pri ljudeh, kakor tudi pri živalih. Vsaka malomarnost ima lahko strašne posledice, s pažnjo pa se prepreči mnogokratne nesreče in neprijetnosti.

★ Bela Kertes odstavljena. Kraljevska banska uprava objavlja: Z ozirom na pritožbo glede nastopa Kertesu Bele, zastopnika jubilejne knjige Sokola kraljevine Jugoslavije in z ozirom na poročila listov, da izide omenjena knjiga v izdaji nekega belgrajskega lista, je ministrstvo za notranje posle dostavilo naslednje pojasnilo: Pripravljajoč izdajo svoje jubilarne knjige je Savez Sokola kraljevine Jugoslavije izdal legitimacije gotovim osebam, ki so po navodilih redakcijskega odbora prepotovali banovine, da zbera naročnine in oglaste, ker brez njih tako dragoceno delo ne bi moglo iziti. Bela Kertes je bil poverjen s tem poslom kot strokovnjak in poslovni človek, ker zavema važen položaj šefa publicističnega pri velikem belgrajskem listu. Redakcijski odbor je takoj odgovoril Kertesu, ko so prišle prve vesti o njegovih akcijah. On je odstranjen od vsake akcije in je namesto njega postavljena druga oseba. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je z ozirom na ogromne materialne izdatke, s katerimi je zvezana izdaja knjige, ki je po večini že v tisku, in z ozirom na škodo, ki jo morejo povzročiti novinske vesti, da ta knjiga ni izdaja Sokola kraljevine Jugoslavije in z ozirom na spomenico Saveza industrijcev v Ljub-

Od solnca zarijavelo zdravo kožo dobiti, ako Vaše telo pred zračno in solnčno kopeljo nadrgnete z

NIVEA-CREME

tudi pri oblačnem nebu, kajti tudi veter in zrak ožgeta telo. Toda telo mora biti suho, ko je direktno obsevano po solnčnih žarkih. Poprej pa se treba dobro nadrgniti z Nivea-Creme. S tem si znatno zmanjšate nevarnost pekoče solnarice. Vseled samo v njej vsebujočega Eucerita prode Nivea-Creme z lahkoto v kožo in tele pronikla krema more popolnoma uveljaviti svoj blagodejni učinek.

Trgovina v Jugoslaviji: Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. s. o. l. Maribor, Meljska cesta 56

Doze po Din 3, 5, 10 in 22, tube po 9 in 14

ljani prosil ministrstvo za notranje posle, naj se obveste ban dravske banovine in drugi, da je jubilarna knjiga stvarno izdaja Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije in da so neresnične vesti, da je ta knjiga privatna izdaja.

★ Živinski sejem se vrši dne 25. t. m. pri Sv. Urbanu nad Ptujem.

★ Razpisana mesta cestarjev. Kraljeva banska uprava dravske banovine razpisuje na osnovi § 31. zakona o banski upravi v območju cestnega odbora v Soštanju štiri službena mesta banovinskih cestarjev, in sicer: 1 mesto na banovinski cesti Velenje-Crna-Petrovce od km 0,00 do km 4,00; 2 mesti na banovinski cesti Soštanje-St. Vid, in sicer od km 0,00 do km 12,864 in od km 0,00 do km 6,00; 1 mesto na banovinski cesti Dravograd-Slovenjegra-dec-Soštanje od km 28,500 do km 29,00. — V območju okrajnega cestnega odbora na Vranskem štiri službena mesta banovinskih cestarjev, in sicer: 1 mesto na banovinski cesti Rečica-Novl kloster od km 0,00 do km 4,500; 1 mesto na banovinski cesti Gomilsko-Braslovce-Letuš od km 0,00 do km 0,156; 2 mesti na banovinski cesti Latkova vas-St. Pavel-Trbovlje, in sicer 1 mesto od km 3,463 do km 8,000; 1 mesto od km 8,900 do km 11,464. — V območju okrajnega cestnega odbora Ormož 2 službeni mesti banovinskih cestarjev, in sicer: 1 mesto za cestno progo Središče-Stročja vas od km 0,00 do km 0,866 in od km 0,00 do km 4,000; 1 mesto za cestno progo Kamenšak-Savel-Dornava-Spuhle od km 17,281 do km 21,000. — V območju okrajnega cestnega odbora v Ptuj deset službenih mest banovinskih cestarjev, in sicer: 2 mesti na ban. cesti Ptuj-Zavrč-Dubrava, in sicer prosti od km 5,00 do km 8,000 in od km 8,00 do km 12,97; 1 mesto na ban. cesti Vurberg-Ptuj-Vurberg-Sv. Lenart od km 5,00 do km 9,00; 1 mesto na ban. cesti Rogoznica-Kamenšak-Dornava od km 10,00 do km 15,796; 1 mesto na ban. cesti Terbogovci-Pacince od km 10,00 do

km 15,700; 1 mesto na ban. cesti Selce-Janežovel od km 9,047 do km 15,472; 1 mesto na ban. cesti Turnišče-Svetlin od km 0,00 do km 5,00; 1 mesto na ban. cesti Bori-Sv. Florijan od km 0,00 do km 4,00; 1 mesto na ban. cesti Poljane-Majšperk od km 14,020 do km 16,301; 1 mesto na ban. cesti od km 8,00 do km 10,00 do km 0,00 do km 5,500. Prošilci za ta mesta morajo izpolnjevati iz št. 31. uredb o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Lastnoročno pisane in s koikom za 5 Din kolkovane prošnje, opremljene s pravičnimi in zadostno kolkovanimi prilagami (rojstni in krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, pravno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je treba predložiti najkasneje do 15. avgusta 1930 kraljevi banski upravi v Ljubljani.

★ Naše gobe. Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob; spisal Ant. Beg. Cena 50 Din. Za ljubitelje in nabiralec gob je prišla doba, ko bodo po naših lesovih iskali in nabirali užitne gobe. Pri nas poznamo samo nekaj vrst užitnih gob. Jih je prav veliko. Pričujoča knjiga nudi gobarju navodilo, kako razloži užitno gobo od strupene. Je bogato okrašena s barvnimi slikami tako naravno in natančno, da takoj po sliki spoznaš v naravi užitno ali strupeno gobo. Knjiga je žepne oblike kakor nalašč za nabiralec gob, brez katere naj ne bo noben gobar in nobena kuharica. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

★ Vozni red avtobusnih prog »Autopromet« je izšel. Naroča se v upravi »Autoprometa«, Beograd, Vojvode Mišića 77. Dobiva se tudi pri »Putniku«. Cena 20 Din.

★ Brevir je najden. Kdor ga je izgubil, naj naznanj župniškemu uradu v Vuhredu.

Ljubljana

Kdo naj zgradi elektrarno na Ljubljani

Ljubljana, 22. julija.

Pred mesecem dni smo poročali o vodo-pravni obravnavi med banovino in mestno občino zaradi zgradbe elektrarne na Ljubljani pri šentpeterskih vojašnici, ki bi izrabljala vodno silo, pridobljeno pri regulaciji Ljubljanice. Pri zadnji obravnavi meseca junija so podali svoje mnenje in ugovore zastopniki mestne občine ljubljanske.

Danes se je vršilo nadaljevanje te obravnave. Obravnava je predsedoval banski svetnik g. Mulaček. Pri obravnavi so banovino zastopali gg. dr. Ilacin, glavar Narte Velikonja, ing. Rueh in ravnatelj Kranjskih deželnih elektrarn ing. Miklavc. Mestno občino so zastopali dr. Fetič, dr. Milan Vidmar, ing. Pirkmayer (ravnatelj Slograd) kot stavniki izvedence, dalje ing. Prelovšek, ing. Sone, ing. Klopčar in nadsvetnik Jančigaj.

Pri zadnji obravnavi sta dr. Fetič s pravne in dr. Vidmar s tehniške stališča zahtevala, da se prizna prednost projektu mestne občine. Dr. Vidmar se je ob tej priliki pečal tudi s kritiko elektrifikacijskih pogajanj med mestno občino in banovino in kritiziral banovinski elektrifikacijski program. Sploh je mestna občina tudi pri tej obravnavi operirala z istimi momenti in argumenti, kakor pri elektrifikacijski debati.

Danes so odgovorjali zastopniki banovine na prejšnja izvajanja zastopnikov mestne občine in jih zavračali. Tudi zastopniki banovine so zahtevali prednost banovinskemu projektu iz momentov, znanih iz elektrifikacijske debata in zaradi vsega elektrifikacijskega programa banovine, to je čim tesnejše zveze Velenja. Završnice in drugih novih elektrarn banovine.

Obravnava je bila nato prekinjena. Zadnja obravnava pred bansko upravo v tej stvari se bo vršila v začetku meseca septembra.

Slovo ponesrečenega turista

Ljubljana, 22. julija.

V spominu je še strašna turističska nesreča, ki se je pripetila sredi prejšnjega meseca na Triglavu in pri kateri je bil smrtno ponesrečen en nemški turist, drugi — Ervin Luedecke — pa je bil težko ranjen in prepeljan v ljubljansko bolnišnico.

Po petih tednih zdravljenja je Luedecke okrevail toliko, da je mogel danes odpotovati v Monakovo, kamor ga je posebno vleklo zlasti zato, da uredi nujne študijske zadeve.

Ervin Luedecke je imel prelom na desni nogi visoko v stegnu in pa globoko rano pod kolonom leve noge. Težkih poškodb, za katere so prvotno mislili, da jih tudi ima, k sreči ni imel. Zdravljenje je zelo dobro napredovalo in Luedecke sedaj nima krajše noge, kar je sicer pogosta posledica pri težkih prelomih. Tudi mu noga ni zmrznila, čeprav je bil vso noč v snegu. Luedecke je zdravil v začetku dr. Arko, ki se je posebno potrudil zanj, zadnje čase, ko je dr. Arko odšel na orožne vaje, pa ga je zdravil dr. Guzelj.

Luedecke je sicer v nogah še slab in hodi z bergljami, vendar pa bo to kmalu minulo in bo popolnoma okrevail ter ne bo imel nobenih posledic.

Ko je ležal v bolnišnici, so se zanj posebno toplo zavzeli člani turističskega kluba »Skalar«, ki so smatrali kot alpinisti za dolžnost, da prispejijo na pomoč ponesrečenemu tovarišu. Pa tudi druga javnost se je zavzela zanj. Prejel je polno daril evetja, člani »Skalar« so ga tudi redno preskrbovali s knjigami. Luedecke je dobil v Ljubljani najboljše vtise in se je celo izrazil: »Bojim se, da bi

se taka nesreča pripetila Slovincu v Nemčiji. Gotovo ne bi ljudje zanj tako srčno skrbeli.«

Luedecke je danes z jutranjim vlakom odpotoval v Monakovo. »Skalar« so prišli ponj z avtom in mu spoloma razkazali še mesto, ki ga še ni poznal. Na kolodvoru je bilo pri slovesu več »Skalarcev«, postajni načelnik g. Ludvik pa je preskrbel Luedecku poseben separiran kupe. Do jesen je Luedecka spremlil en »Skalar«. Ves hvaležen in ginjeno se zahvaljuje, se je poslovil Luedecke od Ljubljane in svojih slovenskih prijateljev.

Pomen gasilstva

Gasilci izvršujejo službo požarnih stražnikov in reševalcev v vsaki človeški naselbini, kjer varujejo in rešujejo ob vsaki sili in nevarnosti življenja in imajo svojih bližnjih, pri čemer tvegajo svoje dragoceno zdravje in tudi življenje. Kjerkoli ogrožajo človeško elementarne sile, povsod je gasilec kot prvi samaritan prvi na kraju nesreče, da spravi ljudi in njih težko pridobljeni imetki na varno in to ob povodnji, potresih in eksplozijah. Prava dobrota in sreča je za vsak kraj za prvo pomoč v nesreči vsestransko izveščano gasilstvo, kamor ne more hitro dospeti zdravnik. Trenutno onemoglim, nezavestnim in poškodovanim nuditi prvo pomoč, je neprecenljive važnosti. Pozabili ne smemo, da tudi v vojnem viharju in metožu gasilec opravlja svoj važni posel, kadar pomaga vojakom in zdravnikom prevažati ranjene in obolele junake v bolniško oskrbo. Končno bodo se govorili zgodovinarji slovenskega gasilstva izza predvojnega dobe za časa najhujšega in najbrezobzirnejšega potujčevanja po naših krajih, kako je naše gasilstvo poleg svoje velevažne službe gojilo narodno zavest, dramilo mladeže in omahiljence, ustanavljalo v narodno ogroženih krajih narodna društva, privabljal v svoje vrste že potujčena društva ter jih tako reševalo iz valov narodnega poglta slovenski naš življ. Gasilstvo je zares prepotrebna in za prebivalstvo neprecenljiva vojska prostovoljnih »tihih junakov«, ki nikjer in nikoli ne išče svojih koristi, nego edino le srečo in blagor bližnjega.

Umetnostna razstava ob priliki vseslovenskega gasilškega kongresa v Ljubljani. Kongresni odbor Jug. gas. zveze prosi vse gg. umetnike, ki so se priglasili za razstavo, da pošljejo svoja dela na naslov kongresnega odbora, razstavnih odsek, Ljubljana, Velesojem, paviljon N. Na pošiljavo po železnici je treba dostaviti: Razstavno blago za Gasilsko razstavo, in to na tovrstni list in tudi na zaboj. Na vse poznejše pošiljave se ne bo mogoče ozirati.

12letna dekla. Delavka Terezija O. iz Zgornje Šiške je prijavila, da je ušla od doma njena 12letna hčerka Marija. Otrok je za svojo starost precej močan, ima navado, da jo rada popiha od doma in se potem pri kakšnem okoliškem kmetu vlinja — za dekla. Sploh pa je prevela ta mesec policija mnogo prijav o otrocih, ki so zbežali z doma. Posledica vročine in poletnega hrepenenja po pustolovčinah!

Ne spati v parkih! Huda nesreča se je priedinočim pripetila invalidu Ivanu Turku. Re-vež je bil utrjen in je za kratko urico zadremal na klopi v Ambrozevem parku. To so izrabili neznanjalki in mu izmaknili uro z verižico, listnico, v kateri je bilo 60 Din denarja, klobuk in sprehajalno palico. Če se ne bi bali, da bi se invalid le zbudi, bi mu gotovo ukradli še hlače. — Skoro prav tako in ob istem času se je pripetilo v Truberjevem parku tudi kračmarju s krtačami Franco Pipanu. Tudi ta je ponoči zasnal na klopi, neznan tat pa mu je izmaknil listnico s 70 Din in z obrtnim listom, ki ga Pipan neobhodno potrebuje.

»Majaronček« je postal zopet kakor nekda.

Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Sušnik, Marjin trg 5 in Mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

Dentist Palovec

ne ordinira od 24. julija do 1. avgusta

Maribor

☐ Slovesnosti zlatomašniškega jubileja vladike dr. Karla se vršijo po sledečem redu: V soboto 26. julija ob 20 slovesno zvenenje v stolnici. Med odmorom zapojejo mariborska pevka društva podokornice pred škofjskim domom na Slomskem trgu. V nedeljo 27. julija ob 10 dopoldne slovesen vhod cerkvenih dostojanstvenikov, duhovščine in kršćanskih organizacij v stolnico. Nato slavnostna pridiga, ki jo bo imel stolni kanonik dr. Maks Vrabec, nakar sledi pontifikalna sveta maša prevzvišenega jubilarja z zahvalnico. Po cerkvenem opravilu skupna poklonitev duhovščine lavantinske škofije. Ob 1 v škofjski palači slavnosten obed. Ob 17 v stolnici molitvena ura za prevzvišenega nadpastirja in njegove namene. Slovesnosti se bo udeležil tudi ban dravske banovine ing. Dušan Sernek.

☐ Skozi Maribor potuje danes jutraj 13 češkoslovaških intelektualcev, ki se udeležijo II. kongresa slovenske katoliške akademske mladine, ki se vrši te dni v Ljubljani. Na kolodvoru jih sprejmejo zastopniki tukajšnjega kluba slov. kat. akad. starešinstva.

☐ Na svečan natin se je vršila preteklo nedeljo na Pobrežju proslava 25letnice tamošnjega gasilnega društva, združena z blagoslovitvijo nove motorne brigadne. Blagoslovitvene obrede je opravil magdalenski kaplan Jožef Meško, ki je ob tej priliki izrekel tudi besede priznanja človekoljubnemu in požrtvovalnemu delu pobereških gasilcev. Vse navzoče je pozdravil delavni načelnik pobereških gasilcev g. Klemenčič, kot kumica pa je fungirala pri blagoslovitvi brigadne ga. Klemenčičeva, ki je tudi spregovorila lepe in spodbudne besede.

☐ Romunski vseučilišniki so prispeli včeraj dopoldne ob pol 10. uri na svojem študijskem potovanju v Maribor. Vseh visokošolcev, ki so slusatelji gospodarskega oddelka bukaške politehnike, je 27; vodi jih 6 profesorjev. Najprej se pa ogledali nekatere mestne znamenitosti, nato so se pa odpeljali k sv. Lovrencu na Pohorje ter napravili izlet v potorske gozdove. Tekom današnjega dne se odpeljejo na Dunaj.

☐ Občni zbor Vzajemnosti lavantinske školije bo v torek, dne 12. avgusta v avli bogoslovja. Na dnevnem redu: čitanje zapisnika zadnjega obnega zbora; poročilo tajništva, blagajništva ter nadzorstvenih članov; volitev odbora in nadzorstva; razgovor o regulaciji duhovniških plač; slučajnosti.

☐ 40letnico obstoja proslavi dne 15. avgusta agilno pekarsko gasilno društvo. S proslavo je združena prireditev drugega župnega sestanka. Društva se naprošajo, da pri določevanju svojih prireditev to vpoštevajo.

☐ Plameni. Požar je izbruhnil v Remšniku ter zajel stanovanjsko poslopje posestnika in gostilničarja Jurija Gröglja. K sreči je uspelo omejiti požar tako, da niso plameni obljeli tudi gospodarske poslopje in župnišče, ki se nahaja tamkaj v bližini.

☐ Na zelenem polju se v nedeljo 27. julija spoprime biviš prvak Slovenije Primorje z okrožnim prvakom ISSK Maribor. Tekma se bo vršila za pokal JMS. Igra utegne biti zelo zanimiva.

Celje

★ Avtobus ponoči Celje-Dobrna, ki je vozil doslej iz Celja le ob nedeljah in praznikih ob 21.25, priselji iz Rogaske Slatine proti Dobrni ter se je iz Dobrne vračal ob 20.30 ponoči, se valed premalega obiska odslej sploh ukine. Zadnja kolona voznege reda Celje-Dobrna torej odslej sploh odpade, kar naj izvolijo imetniki voznege reda popraviti.

☐ Avtobus Celje-Kozje-Podreda ob odponedeljka, t. j. 28. t. m., naprej na željo interesentov odhaja iz Podrede 10 minut prej kot doslej, t. j. 5.20 uri, tako da bo prihajal tudi v Celje 10 minut prej kot doslej, in sicer ob 7.35 uri. Mimo vsake štacije bo torej prihajal prej 10 minut. Na ta način bo imel zvezo tudi z vlakom proti Savinjski dolini iz Celja. V žepnih vozniških redih celjskega avtobusnega podjetja je to že vpoštevano v stenskih vozniških redih pa naj lastniki taistih blagovolijo to popraviti.

☐ Svečano sejo ima celjski mestni občinski svet v petek dne 25. julija ob 6 zvečer. Seji bo prisostvoval ban dravske banovine ing. Dušan Sernek, ki bo slovesno izročil nekaterim banskim svetnikom odloke o imenovanju v banski svet.

☐ Socialni večer v prid Združenju vojnih invalidov ter Podpornemu društvu za revne otroke v Gaberju priredi v soboto 26. julija zvečer v mestnem parku v Celju tukajšnji pevski odsek delavskega izobraževalnega društva »Svoboda«. In sicer se vrši med drugim ob 20. uri koncert, ki ga vodi pevovodja g. Ciril Pregelj. Vsekarer je koncert na javnem prostoru v Celju senzacija.

☐ Pri invalidski tomboli v Celju, ki se je vršila v nedeljo 20. t. m., so dobili sledeči glavni dobitki: 1. Šivalni stroj Mici Bizjak iz Letuša; 2. moško kolo Jazbec Mila, rudar, Planina; 3. spalna soba Rudi Arh, uradnik, Celje; 4. 2000 kg premoga Šeško Marija, delavka, Gaberje; 5. potovalni kovček Kranjske Jože, rudar, Brezno; 6. umivalni servis Gruden Pavel, Celje, dijak; 7. kuhinjski servis Verderber Karl, Solar, Zavodna; 8. 4 m² drv Kos Jera, vojna vdova, Cret. Tombola je bila zelo dobro obiskana, še 4 glavni in čez 500 manjših praktičnih dobitkov so igralce popolnoma zadovoljili.

☐ Vendar se je prišlo! Leta in leta pričakovano tlakovanje ulic iz kaldrinjskega fonda se je te dni vendarle pričelo. Ze dalje časa tlakujejo in popravljajo cesto na Savinjskem obrežju, levo od kapucinskega mostu. Samo dvomimo, če se dela na tisti razmeroma malo prometni cesti tako nujna. Tudi ne vemo, če se ta dela ozirajo kaj na podrtje, ki ji pravimo po nemarnem kapucinski most in ki jo bo snedel zob časa, če je oblatniki ne bodo pravočasno nadomestili z novim, prometnim in estetskim zahtevam primernim mostom. Bolj pozdravljamo dela na Krekovem trgu. Za enkrat razkopavanje iz vseh sistemov tlakovanja sestavljeni tlak trga med pošto in kolodvorom poslopjem. Novi tlak bo iz asfalta, dela pa vrši tvrdka Anton Res iz Zagreba. Ljudje so mnenja, in Bog ve, če vendar nimajo prav — da je asfaltiranje baš to česte neprimerno. Šaj gre tod najtežji vozovni in avtomobilski promet, cesta sama pa je izpostavljena vsej polasti vročini. Mi smo mnenja, da je še vedno bolj poletni kot sedanja ulična razvalina, po kateri v dežju hoditi je pomenilo veliko nevarnost. Iz prometnih razlogov vevlačno je delo, ki ga je mesto podvzelo s tem, da bodo odbili oster jezik obkolodvorskega parka, ki sega v živahno prometno križišče pred pošto. Šaj se je že študiti, da se že doslej niso tam pri srečanjih vozil pripetile večje nezgode. Z otvoritvijo nove Aškerčeve ulice pa je postala regulacija tega križišča neobhodno potrebna. Le to bi bilo pomnilni, da bi iz prometnih razlogov bilo treba križišče proti parku še bolj razširiti. kakor se sedaj namerava.

nimiva, ker sta nasprotnika precej enako močna. Tekma se bo vršila na igrišču Maribora.

☐ Izpad obokov državnega mosta. Bolezen se je naselila v družini delavca Jožefa Pongračiča, ki se je bil deložiran zatekel pod oboko državnega mostu — s svojo sedemletno roditeljo. Sedaj je eden otrok zbolel na škrlatici; otroka so takoj prepeljali v bolnico.

☐ Ogenj je izbruhnil včeraj dopoldne ob osmih v Releholvi tvornici kemičnih izdelkov na Tezmem. Požar je nastal radi nepravilnega postopanja pri kuhanju mazila za čevlje. O požaru je bila takoj obveščena požarna bramba, ki ji pa ni bilo treba intervenirati, ker so medtem tovarniški uslužbenci pogasili ogenj.

☐ Ni me treba iskati; — mrtev. To je napisal na listek 16letni trgovski vajenec Adolf Weibl, uslužben pri neki tukajšnji trdki ter nato brez sledu izginil. Je majhne postave in oblečen v temno obleko; doma iz Metlike. Bati se je, da se mu je kaj pripetilo. Vzrok pobege ni znan.

☐ Nagradne strelske tekme priredi mariborska strelska družina v nedeljo, dne 27. t. m. na garnizijskem strelišču v Radvanju. Pričetek ob 8. zjutraj. Nagradnih strelskih tekem se udeležijo strelske družine iz Holinje vasi, Skok, Dobrovcey in Ruš.

☐ Nezgode. 30letni delavec Srečko Sus je padel s kolesa ter zadobil pri padcu značilne poškodbe na glavi in na levi rami. — 18letni posestniški sin Mihael Hanžič iz Jakobovega dela si je včeraj zjutraj pri mlatični občutno poškodoval desno roko. — 30letni kovač Srečko Hirsch iz Solnice je trčil z drugim kolesarjem in je pri padcu zadobil težje poškodbe na glavi. Vse tri ponesrečence so pripeljali v tukajšnje splošno bolnico. — Na križišču Dovoze ulice in Aleksandrove ceste sta priletela skupaj 18letni dijak Josip Šibenik in 20letni pekovski pomočnik Dane Dupan. Šibenik je radi sunka telebnil na tla in zadobil pri padcu poškodbe na ustnicah.

☐ Nevaren mozak. Je Josip Kukec, ki menda nima nobenega poklica. Sumiljv omot je tiščal pod pazduho in stolical proti mostu. Stražnikovo ostro oko se je zapičilo najprej v Kukec, potem pa obviselo na omotu. Šla sta in odgnila omot. Postanek omota se je hipoma razjasnil: nekaj robe je pobasal izpred Gnilčevih trgovine na Glavnem trgu, nekaj pa izpred Lahove trgovine. Kar na lepem in minogreda. Potem pa je še prišlo na dan, da poznajo Kukec tudi v Hočah in sicer radi dvajsetorice lepo rejenih in pitanih koločev, ki jih je bil sunil nekje pri Hočah. Tisti, ki ga spodaj v Hočah poznajo in kažejo, so hoški — orožniki. Mariborska policija sumi, da ima Kukec na vesti tudi tistih 30 piščančkov, ki so bili izginili iz neke meljske drvarnice. V Kukečevih življenjskih zapisnikih stoji tudi, da je Josip Kukec nekajkrat predkaznovan. Zaenkrat ložira pri Grafu.

☐ Zdravje Maribora. V času od 14. do 22. julija je obbolelo v mariborskem mestnem okolišu na raznih nalezljivih boleznih 6 oseb in sicer 3 na škrlatinki, 1 na davici, 1 na tifuku ter 1 na ženu.

☐ Zaplitenje dveh letal: ali Maribor brez letala. K notici, ki smo jo pod gornjim naslovom priobčili v nedeljski številki, nam sporočajo, da njena vsebina ne odgovarja dejstvu.

Ptuj

Stavbeno gibanje spi. Ni denarja, da bi se zidalo! Pač pa je par hiš v mestu dobilo s primernim popravilom lepo zunanjo obliko. Predvsem treba tu omeniti hišo »Predumnega društva« ali takozvano »Poštno poslopje« v Panonski ulici, ki ima sedaj po prenovitvi res lepo zunanje lice.

Mestni park je res idiličen. Treba pa bi bilo večje vrtnarske roke, da ga očisti vseh navlak in nepotrebnih sadik ter grmičevja, ki parku niso v kras. Spomladi so nasadili po parku kar cele kopice brezovih dreves, kakor da drugo lepotočino grmičevje v našem podnebnju ne uspeva. Po parku gineva par vrst smrek. Na prestoru, kjer je svoj čas stal spomenik cesarja Jožefa, vegetira že deset let drevo neke vrste, pa ne raste ne naprej ne nazaj. Ven s takimi »okrasniki«! Še malo več svetle bi si v park zlel. Spomladi pa, ko je za to čas, naj se vsa, posebno mlajša drevesca o pravem času odkopljejo in pognoje, da ne bo videli toliko hiranja v parku.

Smrtna kosa. V Gerečji vasi se je preselila v večnost v 58 letu starosti ga. Marija Kajzerberger. Na grobu sta združena pevška zbora odpela žalostnko. N. v. m. p.

Smrtna kosa. Pod tem naslovom smo priobčili včeraj članek o pokojnem g. Martinu Slodnjaku iz Sv. Lovrenca. Predzadnji stavek zadnjega članka ni bil dovolj jasno stiliziran in bi se moral pravilno glasiti: Od pokojnega očeta se je poslovil na grobu po domačem običaju tudi sin in se zahvalil pogrebem profesor na trgovski akademiji dr. Ant. Slodnjak (in ne docent univerze, kakor je poročal naš list).

Jesenice

Jeseniska nedelja je bila jako živahna. Ze pri jutranjem turističnem vlaku, ki je prišel na Jesenice s četturno zamudo, je bilo na kolodvoru vse polno Jesenčanov, ki so se odpeljali proti Kranjski gori in Bohinju. Ravnotako pa so tudi na Jesenice prihajali vojaški obvezniki, ki so imeli na Jesenicah dan vojnega razporeda. Vse dopoldne je bilo pred kolodvorom in bližnjih gostilnah živahno vrvenje. Malo pred drugo ura pa se je pol jesenic zbralo na kolodvoru, da počaste truplo tako nesrečno umrlega Maleja, katerega so mnogi Jesenčani osebno poznali. Na Jesenicah sta bila prvemu vlaku priklopljena dva dolga vagona, a bila sta v trenutku popolnoma zasedena. Mnogi so izrabili izredno nizko vozarino do Bohinja ter se odpeljali k pogrebu. Ob istem času in istimi vlaki so prišli na Jesenice bližnji gasilci, se formirali v vrsto ter z godbo na čelu odkorakali na dvorišče osnovne šole, kjer so bile skupšnje s sekirami za nastop. Nekoliko radi Kristanovega pogreba v Ljubljani, nekoliko pa radi Malejevega, je bila udeležba zunanjih gasilcev slaba. Na veselicnem prostoru je godba Krekovega prosvetnega društva priredila koncert, zvečer pa se je ond razvila živahna zabava, ki je jeseniški požarni brambi prinesla lepe dohodke, katere ji od srca privoščimo.

Tuji. Skozi Jesenice sedaj v počitnicah prihaja mnogo tujcev-turistov, ki pridejo preko Goalice, nato pa se vračajo z vlakom nazaj. Ker je »svinski zos« tam na oni strani precej drag in zanič, se ti poslužujejo prilike ter tu nasrkajo dalmatince, kakor je na kolodvoru opazovati prav zanimive prizore, kajti ti ga niso »vajeni«.

Redukcije v tovarni KID so zaenkrat ustavljene, dokler zadeve ne reši ministrstvo.

Revanzna nogometna tekma Bratstvo Jesenice in SK Kranj je radi Malejevega pogreba odpadla. Vrš se prihodnjo nedeljo.

Odkritje Cankarjevega spomenika

na Vrhniki — dne 10. avgusta t. l.

Kranj

Kraljeva banska uprava v Ljubljani je okrajnemu načelnstvu v Kranju poslala odlok, ki je naslovljen na vsa županstva, naj slednja opozorijo kmetovalce in posestnike, da bodo vojaške oblasti takoj po dokončani letošnji želvi pričele nakupovati razne potrebščine za vojaštvo (živino, oves, slamo, seno, pšenico in dr.) In sicer komisijskim potom naravnosti na kmetih. Od tega neposrednega načina preakre vojske imajo veliko korist država, vojska in prodajalec kmet, ker se izločijo in izključijo različni posredovalci in spekulanti. Županstva obvestijo o tem sklepu vojaške oblasti kmetovalce in jih zainteresirajo za čim intenzivnejšo prodajo in odziv, ker bi bila vojaška oblast v slučaju slabega odziva primorana poslužiti se posredovalcev, kar bo kmetovalcem le v škodo.

Licitacijske poštno vožnje. Dravska direkcija pošte in telegrafa oddaja v zakup prevažanje pošte na progi Kranj-Senčur pri Kranju-Cerkle pri Kranju. Pred posebno tročlansko komisijo se bodo vršila pogajanja z draženjem navzdol dne 30. jul. 1930 v pisarni županstva mestne občine Kranj. Poudniki se bodo sprejemali ta dan od 10. dalje, pogajanja se prične ob 1. izključna cena je Din 18.169 na leto. Začasno kaveljo je vložiti na dan pogajanja v znesku 658 Din. Natančnejši pogoji so na vpogled pri županstvu in pri poštah, ki leže v območju te poštno vožnje.

Vrhnika

Izlet v Rakitno! Prosvetno društvo je nameravalo prirediti izlet članstva in prijateljev v nedeljo, 27. t. m. v Rakitno nad Borovnico. Ker se vrši isti dan razglasitev vojnega razporeda in je dobilo tudi več članov poziv k zglastitvi, se izlet preloži na poznejši čas. Radi tega se vrši sestanek prosvetnega društva v četrtek zvečer v Rokodelskem domu.

Bivši Rutnerjeva trgovina dobiva v zadnjih dneh nove lice. Iz prejšnjih trgovskih lokalov bodo preuredili prostore za novo pekarijo, katero bo otvoril g. Rotar Ignac. Poleg tega bo v hiši tudi strojno pletenje g. Gizele Franceji. V notranjih prostorih se vrši prezidava in tudi zunaj bodo hišo na novo prebavili.

Cestni odbor. Občinski odbor je imel pretekli petek sejo, na kateri je bilo na dnevnem redu tudi vprašanje ukinitve okrajnega cestnega odbora. Bivši okr. cestni odbor, ki bo sedaj ukinitven, je imel 116 km cest. Vse te ceste bodo sedaj pripadale pod okr. cestni odbor Ljubljana-okolica, ki ima brez novih cest že sedaj 220 km cest.

Novo mesto

Vrtiljak na električni pogon je zopet prispel v Novo mesto. Novomeščanom je dobro znan še iz leta 1928, ker je takrat zbudil med našim prebivalstvom precejšnjo senzacijo. Tudi sedaj se ga meščani, zlasti pa ljudje iz sosednih vasi, pridno poslužujejo; posebno zvečer je tam okrog vse živo, tako da bo nemara lastništvo vrtiljaka zopet odneslo od tu polno mošnjo kot je pred leti.

Veliko smeha vzbuja med občinstvom takozvani »smešni paviljon«, kjer vidi vsak samega sebe v ogledalih, ki so nekatera konveksna, druga konkavna, v zelo smešnih podobah in nareda iz marsikatero mišne »frajlice« smešno figuro. Občinstvo zelo rado obiskuje ta paviljon ter se od srca smeje samemu sebi!

Zahvala. Pripravljalni odbor novomeškega učiteljskega društva se spoštovanemu meščanstvu iskreno zahvaljuje za izraze simpatije in naklonjenosti do slovenskega učiteljskega o priliki njegove pokrajinske skupščine v naši metropoli, od koder so mili gostje odnesli najlepše spomine.

Sv. Križ pri Kostanjevici

Ljubljanska pošta direkcija je na željo interesentov odredila, da bo pri gostilni Ignaca Colariča na križaju (Malo Brašče) nameščen pisemski nabiralnik, s katerim bo pisemski oddajni promet za okoliške vasi znatno olajšan. Pisma se bodo dvigala pred odhodom poštnega avta v obe smeri, Brežice in Novo mesto.

Cerknica

Požar. V noči od 18. do 19. t. m. je pogorel kozolec Janeza Oblaka, v Mahnetih št. 8. Pogorelo je več sena in žita. Požara ni v vasi nihče opazil, ker je stal kozolec zunaj vasi. Gospodar ima veliko škodo.

Poparila se je z vrelim kromom dveletna hčerka Matevža Mivca, posestnika v Cerknici št. 25. Otrok je lažil za staro materjo po veži in prevrnil nase poln lonec vode, ki je tam stal. Odstopila je koža otroku po rokah in nogah in po životu. Poklicali so takoj zdravnika, toda ni došlo upanja, da ostane otrok pri življenju.

Dva voznika sta peljala v ponedeljek 21. t. m. iz Starega trga veliki voz g. Kratila, ki se mudi sedaj na Notranjskem s svojim potovalnim kinom Rdečega križa. Voznika sta bila zelo nepredvidna. Pred cerkniškim mostom sta krenila preveč s ceste in voz se je prevrnil. Zdrobilo in zlomilo se je skoro vse, kar je bilo v vozu. Zelo poškodovan je kino aparat; dokler se aparat ne popravi, bodo odpadle že napovedane prireditve na Rakeku. Lastnik kina g. Kratil ima velikansko škodo, Cenijo jo na 30.000 Din. Nekoliko več previdnosti bi človek pričakoval od naših voznikov, posebno pri prevažanju tako dragocenih reči.

Prošnja. Cestni valjar bi prosili nazaj. Odpeljali so ga menda v Bohinj z zagotovilom, da se čez mesec dni vrne. Minulo je že več mesecev, pa valjarja še ni. Gramoz je pripravljen, ceste pokvarjene tako, da pišejo vsi slovenski dnevniki o njih; zlasti o oni cesti proti Cerkniškemu jezeru. Dajte valjar nazaj!

Rimske toplice

Neprestano deževje sedaj že tudi kmetovalcem preseda. Kakor so poprej trpeli radi hude vročine, tako jih sedaj tudi to deževje več ali manj ovira, da ne morejo opravljati poljskih del. Prva žetev je pri kraju in je še precej povoljna in so že spravili domov ječmen in pšenico. Tudi seno so spravili v tistih vročih dneh lepo in suho pod streho.

Sezona je dosegla svoj višek. Domala vse sode so oddane. Med gosti opazimo predvsem Hrvatce, Slavonce in Bančane, ki v svojih peštrih narodnih nošah vzbujajo nenavadno pozornost. So to večinoma kmetijski veleposelstniki, ki v poletnih dneh skoro stalno obiskujejo naše toplice. Tudi inozemci ne manjka, Savinja, ki je že skoro brez prestanka dva tedna negodna za kopanje, je izgubila vse svoje vnete obiskovalce. V prvih poletnih dneh, katere je sedaj skvarilo prekomerno deževje, mrgoli povsod, a posebno na »Savinjskem dvorcu«, vse polno kopalcev. Kot nedeljski gostje pa nas skoro redno vsako nedeljo, če je vreme le malec ugodno, posejajo Hrvatje iz Zagreba in iz vse tistosome posavske doline, ki vneto obiskujejo naše okoliške hribe, kot so n. pr.: Kozje, Stražnik, Kojtnik i. dr.

Trbovlje

Z občinske plenarne seje, Sobotna občinska plenarna seja je bila v toliko zanimiva, da se je vodila v drugem pravcu kot navadno, da se je poročalo odbornikom o vseh zadevah izirpno in se je tako nehoti ustvarila med odborniki nekakšna harmonika, ki so jo poprej na sejah večkrat poročali.

Gospod župan Vodusek je poročal o seji starešinstva in finančnega odseka. Gg. Klenovku, Schönerju, Planincu in Kuharju so se njihove prsneje oddale zdravstvenemu okrožju, ki je že tudi stroške poravnalo. Podžupanu g. Siterju se prizna v proračunu predvideni honorar 2000 Din mesečno, in to do decembra. K preosnovanju okrajnih hranilnic ne more občina prispevati s svojo davčno močjo. Županovo poročilo je bilo soglasno odobreno.

Nato je poročal g. Pavlin kot predsednik upravnega odbora. Ker stoji nekateri načelno na stališču, da je upravni odbor nekakšna avtonomna ustanova in ker si hoče na drugi strani osvajati neke pravice, ki mu ne gredo — njegov namen je v glavnem upravljati in nadzorovati občinska podjetja — je prišlo pri več točkah do navzkrižja, ker si odborniki niso bili na jasnem, ali smejo glasovati, oziroma ali je sklep upravnega odbora polno močen. Ze takoj uvodoma pri poročilu predsednika upravnega odbora g. Pavlina, da je upravniku kopalnice g. Škerjanec nakazana do decembra provizijsna plača 2000 Din, je vprašal g. Arnshek, če ulna odbor sam te pravice, ne pa plenum. Župan se je strinjal z vprašanjem, pripomnil pa je, da je tu nekaj pomankljivega. Je pa zato, da pride vsaka zadeva pred celokupni odbor. Nadalje se je poročalo, da se več prosiilec za instalacijo hišnega vodovoda ta sicer dovoli, ne prevzame pa se garancija, da bodo imeli zadosti vode. Po poročilu o oddaji gradbenih del za klavnico je prišlo do daljše debate. Na seji upravnega odbora je bila gradnja oddana podjetju Stueher & Božič kot najnižjemu ponudniku. Ker pa se je zadržala gradbenih mojstrov pritožila, da je Božič samo izpraznil tesarski mojster, so se na predlog g. Bergeza oddala gradbena dela g. Čiuh za isto ceno 255.000 Din. Nadalje je poročal g. Pavlin, da se delokrog upravnega odbora razširi še na upravo raznih polkov in ekonomije. Kar ostane denarja od klavnice, se bo porabil za vodovodne naprave. Sportna kluboma »Trbovlje« in »Amateur« se odda igrišče za letno najemninjo 2000 Din. Popravila pri ubožni hiši v Hrastniku se oddajo gospodu Ferencu. G. Razbergerju se krajevna pravica za gostilno odkloni. O preosnovi okrajnih hranilnic je referiral g. Sitar. G. župan je se poročal o vodovodu v Hrastniku. Sklene se, da se banska uprava obvesti, da je občina pripravljena volirati 50% k zgradbi. Za druge pa naprosi banovino. Seja je trajala dve uri.

Slovenjgradec

Ze zopet strela. V petek, 18. t. m. je okrog 9 udarila strela v kopo pšenice, oddaljeno kakih 20 m od hiše posestnika Ivana Mithansa v Smartnem, čigar last je tudi pšenica in drugo žito, ki stoji po vrsti v kopah kakih 40 po številu. Zgorelo je pet kop popolnoma, dočim so ostale s pomočjo gasilnega društva v Smartnem rešili s tem, da so jih raztrgali narazen in par bližnjih celo podžagali.

Nesreča. V petek popoldne je udaril konj Franca Morija, hlapca pri Lobeju, v trebuh ter mu prizadejal zelo težke notranje poškodbe, posebno, ker ga je udaril na mesto, kjer je bil imenovan pred dobim letom operiran na slepiču.

Se ga požar po streli. Pred kratkim je pogorel lesen mlin posestnika Val. Abersek v St. Vidu, nad Valdekom, kateri je stal v gozdu na samem, tako, da živa duša ni vedela za požar. Sele drugo jutro je sosed šel tam mimo in videl, da je mlin čez noč pogorel in o tem obvestil lastnika. Po vsem je verjetno, da je v mlin udarila strela, ker je ponoči razsajala nevihta. Mlin je bil zavarovan za 5000 dinarjev.

Guštanj

Tombola Rdečega križa. V nedeljo, dne 27. julija ob 16. se bo vršila na vrtu gospoda Iv. Petrača v Guštanju-Javornik tombola Rdečega križa. Med drugimi bodo prišli na svoj račun tudi kolesarji, kajti glavni dobiček je kolo in sicer na izbiro, moško ali žensko. Kolo je prodala tvrdka »Tribuna« pod lastno ceno. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo doma Rdečega križa, v čegar svrhu je kupil krajevni odbor staro guštansko ubožnico, ki je bila v razpadanju in jo pusti podrti. Na istem mestu bo zgradil nov dom, ki bo imel v pritličju javno kopalnico, stanovanje za slugo in bolničarke ter društveno sobo. V prvem nadstropju pa bo zdravstveni dom, mansarda in bolniške sobe. Za tukajšnje prebivalstvo bo sivar velikega socialnega in higienskega pomena, zlasti se občuti potreba javne kopalnice. Seveda guštanski krajevni odbor Rdečega križa ne razpolaga z zadostnim kapitalom, da bi mogel pričeti z gradbo, mnogo akcij bo še treba podvzeti, da bo zbran potreben denar. Upajmo pa, da bo agilni odbor premagal tudi to težavo tako srečno kakor pri nabavi resilnega avtomobila. Nadejamo se, da bodo zmagali tudi sedaj optimisti in da se bo v par letih dvigal ob sejmishu ličen dom, kjer bodo našli zavetišče pomoči potrebni. Odbor upa, ker se vrši tombola v humanitarne svrhe, da bo udeležba prav številna!

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Cetrtek, 24. julija: 12.30 Plošče. — 13.00 Casovna napoved, borza, plošče. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 18.30 Koncert Radio-orkestra. — 19.10 Dr. Fr. Veber; Avguštin in naša doba. — 19.30 Otroška ura, pisatelj Milčinski. — 20.00 Plošče. — 20.15 Jugoslovanski večer. — 20.15 Prenos iz Belgrade. — 21.05 Prenos iz Zagreba. — 21.55 Slovenski vokalni kvintet; gg. Stibernik, Crnko Tone in Roman Petrovič, Sulc.

Drugi programi:

Cetrtek, 24. julija. — 20.15 Jugoslovanski večer. — 22.50 Koncert radio-orkestra. — Budimpešta: 16.00 Koncert radio-orkestra. — 18.00 Zabavna glasba. — 21.30 Arie in pesmi. — 22.40 Ciganska glasba. — Dunaj: 11.00 Dopoldanski koncert. — 13.00 Plošče. — 15.20 Popoldanski koncert. — 20.05 »Des Löwen Erwachen«, opereta. — 21.05 Komorna glasba, nato plošče. — Milan: 17.00 Plošče. — 19.30 Lahka glasba. — 20.40 »Gospod Bruchino«, opera in »Zanetto«, opera, nato plesna glasba. — Praga: 11.15 Wagnerjeve kompozicije. — 19.55 »Prvi klient«, enodejanka. — 20.30 Arie in pesmi. — 22.15 Koncert. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert. — Rim: 13.30 Lahka glasba. — 17.30 Vokalni in instrumentalni koncert. — 21.02 »Madame Butterfly«, opera. — Berlin: 19.05 Zborne pesmi. — 20.30 Plesna glasba. — Toulouse: 18.25 Pesmi. — 19.00 Pianino. — 19.40 Simfonični orkester. — 21.00 Koncert velikega orkestra.

Zver in človek

Lastnik velikega cirkusa Sarraani, dr. Hans Stosch-Sarraani, je pravkar objavil članek, v katerem opisuje svoje bogate izkušnje z divjimi zvermi. Med drugim piše:

Ze več nego trideset let opazujem zveri in na podlagi svojih izkušenj bi dal prav raziskovalcem, ki so mnenja, da izvira tisti značilni strah pred človekom, ki ga kažejo posebno velike roparice, iz posebnega ustroja živalskega očesa. V tem očesu se zrcali sloki, pekanci hodeči človek posebno grozljivo in predstavlja zato tudi jako negotov cilj za nas. Otrok in pritlikavih ljudi se zveri ne boje, in ravno tako ne sedečega ali ležečega človeka. Tudi odrasčenega človeka se zver boji samo toliko časa, dokler ga ni kdaj premagala in se te zmage nad njim tudi zavedla. Če zver svojega učitelja tudi smrtno nevarno rani, a jo on v zadnjem trenutku vendar le chvlada, tako da se pred njim

bil tako vadi iz strahu pred menoj ali v nadi na nagrado; kajti kakor rečeno, je delal te vaje, ko je bil sam in neopazovan, najraje takrat, ko mu je bilo dolgčas. — Sicer sem pa imel s samci zelo slabe izkušnje. V dobi parenja, ki je zelo dolga, so samci zelo nevarni in bi bil enkrat skoraj postal žrtev takega slona. Poslej imam v svojem hlevu samo še samice, ki pa v »nevarnih letih« tudi postanejo hudobne.

Tiger je po svoji naravi podoben domači mački, dočim je lev, kakor kaže že njegov obraz, precej samsvoj pajdaš. Tigrovo prijateljstvo je znatno lažje pridobiti nego levovo, toda tiger je zelo vročkrvne narave. Hitro je pripravljen za napad, vendar pa večinoma ne kani kaj veledramatičnega in njegova hitra jeza se ob tem, ko nevoljno zarjove in enkrat po tigrovsko zamahne s šapo, že izkadi; njegov udarec s šapo zna učitelj, če je primerno

če je pa mera enkrat le prepolna in ga potrpežljivost mine, potem njegov bes ne pozna meja. V tem stanju ravna zelo smotno in je v takih trenutkih kot sovražnik strašen! Učitelj, ki vzgaja leva, mora zato posebno paziti, da od svojih gojencev ne zahteva preveč, da ne postanejo čemerni in zlovoljni. Zato se uporabljajo veliki levji samci večinoma le kot sijajna štafaža, ne da bi izvajali kake posebne umetnije. Lev je rojen statist za junaške vloge. Izredno se mu prilegajo, in čisto gotovo je dovolj nečimern in samoljuben, da učinek svojega nastopa do neke meje tudi spozna.

Medved je nevaren drug in je popolnoma napačno verjeti, da je priprost in dobrodušen. Doslej se še nobenemu človeku ni posrečilo, da bi res prodril v njegovo »dušo«, zato ga imamo za hinavca in potuhnjence. Čisto iznenada, sredi igre ali celo ljubkovanja te brez vidnega vzroka napade. In tak medvedji napad je resen in strašen. Med belimi medvedi so nagnjene k napadu navadno le mlajše živali, starejši se umire in postanejo miroljubnejši. Ravno nasprotno je pri ostalih vrstah medvedov; tu so mladi še dokaj miroljubni, dočim so stari nagnjeni k jezi.

Mnogi znanstveniki so nasprotniki dresure in izobrazbe živali, češ da so to malo prida igrače, ki žival le mučijo. To je velika zmotna, kajti tudi živalim prinaša izobrazba in uporaba dušnih in telesnih sil obogatitev življenja. In živali so človeku neizrekljivo hvaležne, če se z njimi peča in jim da priliko, da se česa nauče. Treba je le videti, koliko veselejše in bodrejšše so izučene živali od onih, ki žive v kletkah samo zato, da jih ljudje gledajo. Navaden delovni konj živi povprečno 20 let, cirkuski pa do 40 let in je do zadnjega uporaben.

Krvava golobja daritev

Kopališčna uprava Pistyan je nedavno naročila v Nemčiji 1000 golobov. Na carinskem uradu v Brnu so ugotovili, da so to v glavnem pisemski golobi in obvestili o stvari vojaško oblast. Le-ta je bila mnenja, da so imeli golobi služiti vohunjenju za Nemčijo ter je odredila, da se morajo vsi pisemski golobi takoj usmrtiti in v mestni klavnici sežgati. Kopališka uprava Pistyanu nato tudi ostalih golobov ni hotela sprejeti in enako je odklonila sprejem tudi nemška tvrdka, ki jih je bila poslala.

— PEGE —

odstrani takoj in brez sledu „Creme Orizol“ izobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Založnik: „Cosmochemia, Zagreb, Smičklova 23. Telefon 49-99

Grof Westarp, voditelj nemških nacionalcev, ki je v parlamentu s 24 tovariši proti sklepu stranke glasoval za vlado.

Žalostni pojavi v bolgarski cerkvi

Ponovni samomori med bolgarskimi duhovniki nudijo mrk vpogled v cerkvene razmere. Javnost je ponovno napadala cerkveno upravo, češ da ne razvija nekdanjega prosvetnega in karitativnega delovanja, in so cerkvene oblasti naposled odredile pregled samostanskega gospodarstva. Minuli mesec se je obesil igumen samostana Sedem prestolov v kraju Batulija, srez Sofija, pri katerem so ugotovili primanjkljaj v blagajni. Dne 8. t. m. se je ustrelil z vojaško puško ieromonah Paisij, 45 letni igumen Batoševskega samostana, srez Sevljevo, in sicer iz istega vzroka. Zapustil je pismo, kjer piše, da ne more preživeti sramote in trdi, da ni kriv, ker so zakrivil nered kljub njegovim ponovnim opominom drugi menihi. Tudi v tem slučaju ni bil deležen samomorilec cerkvenega pogreba. Pokopali so ga izven samostanske ograje.

Človek je družno bitje

O Nemcih gre glas, da takoj ustanove društvo, če pridejo kje le trije skupaj. Društvena kuga se je sicer razlezla že tudi po vseh drugih deželah, vendar imajo Nemci v tem pogledu menda še vedno prednost. Na vsak način se avstrijski Nemci lahko kosajo s komurkoli. Na Dunaju je bilo v začetku tekega leta 17.648 društev. Da so Dunajčane dobrega srca, priča dejstvo, da je največ dobredelnih in človekoljubnih društev; za njimi pridejo športna in zabavna društva, ki jih je nad poldrugi tisoč. Pevskih društev je 397. Izredno veliko je število poklicnih in stanovskih društev; svojo organizacijo imajo tako izučene »lepotogojke« kakor loteristi in to: varnarji kravate. Kajpada imajo na Dunaju svoje društvo tudi prijatelji mačk in prijatelji »republikanskih plemenito žgolečih kanarčkov«. Da so Dunajčani slej ko prej prijatelji dobre kapljice in vesele zabave za dobro obloženo mizo, priča društvo »Viteštva zlatega vrča« in »Avstrijsko omizje«. Precejšnje je število hranilnih društev, kjer hranijo ljudje za božič, za počitnice itd. Zal se večkrat zgodi, da pobegne blagajnik, tik predno bi se imeli prihranki izplačati. Ker ima vsako izmed 17.648 društev svojega predsednika, je vsak 80. Dunajčan »prezident« in njegova žena seveda »gospa predsednica«. Oblasti so bile prisiljene, da iz te splošne predsedniške povodnji rešijo vsaj naslov »zveznega predsednika«, ki ga ne more nositi nihče drug nego državni poglavar.

Start na evropski krožni polet z berlinskega letališča dne 20. t. m. Poleta se udeležuje 60 letal.

umakne, potem se zver svoje zmage ne zave in ostane tudi vnaprej sposobna za dresuro in predvajanje. Če je pa zver svojega učitelja enkrat podrla na tla, ne da bi se več dvignil, ali ga zapčdila v beg, potem je konec njenega strahu pred njim, zavedla se je svoje moči. V njej se z vso silo oglasi »ljudožrski nagon« in za krotilec velja pravilo, da se taka žival od uka in predstav izloči.

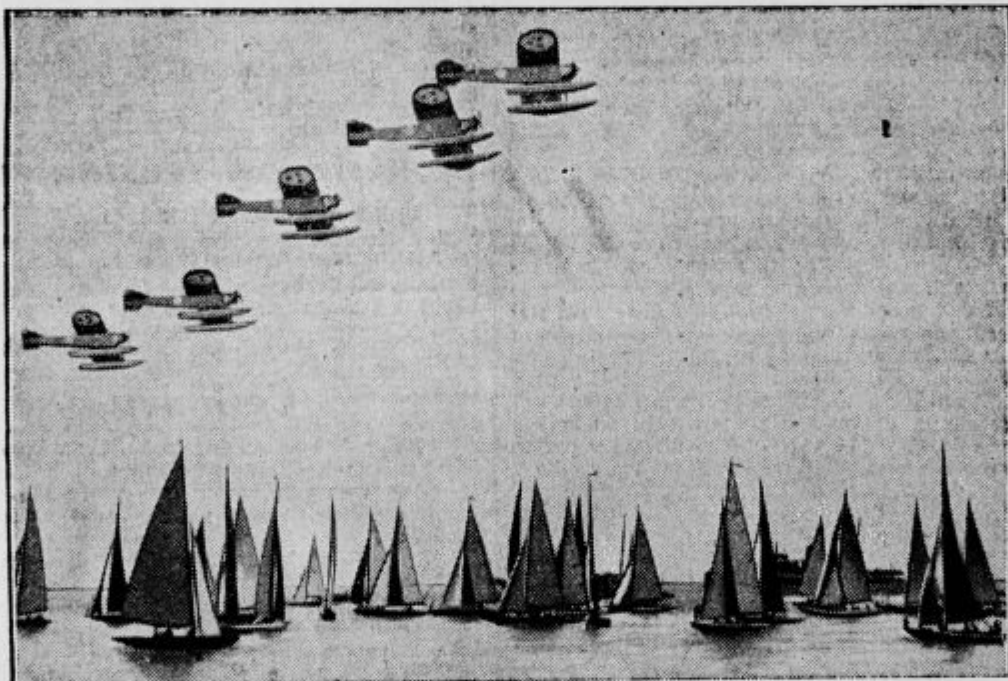
Med više razvitimi živalmi je le malo takih, ki bi bile človeku izrazito sovražne. Tu bi na prvem mestu imenoval južnoameriškega jaguarja. Pa tudi črni panter velja kot na splošno neukrotljiv, dočim postanejo njegovi krvavo-lisasti sorodniki, če se z njimi prijazno ravna, zelo hitro zaupljivi in izredno zanesljivi in vdani prijatelji. Taka prijateljstva se običajno razbijejo šele takrat, če se z leti spolno življenje živali korenito izpremeni, to je, ko pridejo v tako imenovana »nevarna leta«. Prepričan pa sem, da se dasta ukrotiti tudi jaguar in črni panter, le da imata ti dve živali neke svoje posebnosti, ki jih človek še ne pozna in zato z njima ne zna prav ravnati.

Zagonetna za človeka je še vedno slonova »duša«. Njegova inteligenca se vsekakor pretirava in vera vanjo izvira pač odtod, ker zna tako vsestransko uporabiti svoj trobec. Slon se zelo težko uči, toda kar je enkrat prav dojel, tega ne pozabi do smrti. Tudi je zelo častihlepen in voljan pri učenju; trudi se na vso moč, da bi svojega učitelja razumel.

Kar se da ljubeč zgled takega častihlepega sem doživel pri enem svojih slonov. Žival se je pravkar učila stati samo na zadnjih odnošno samo na prednjih nogah. V učni dobi, ki je trajala precej mesecev, sem slona opetovalo zasačil, kako je sam zase v hlevu izvajal te vežbe. Ni moglo biti govora o tem, da bi

pozoren, vselej prestreči. Zilave volje za uničevalen napad tiger prav za prav ne pozna.

Za časa parenja sta tiger in njegova samica prav posebno zaupljivi in krotka nasproti človeku. Ravno nasprotno je lev v tem času izredno razdražljiv in nevaren. Lev samec je precej len gospod, ki sta mu udobnost in mir nad vse drugo. Svoje delo opravlja z nekako resignacijo. To je kremenit možakar, ki vse, kar mu ne ugaja, nekako požre; toda

Evropske jadrske tekme, ki so se vršile pri Sandhamnu na Švedskem in so bile največja letošnja vodnošportna prireditve. Udeležilo se jih je 14 narodov z 203 čolni. Največje zanimanje je zbudil 6metrski razred, ki so ga pozdravila povodna letala.

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

»Popolnoma varni, pri sencah vseh mojih prednikov!« odvrne kmet.

Kljub Lo Fingovemu zagotovu pa je Mihael iz previdnosti določil, da bodo stražili kakor na krovu ladje in Tim je to njegovo naredbo krepko odobral.

»V tujih vodah nikoli ničesar in nikomur ne zapuj!« reče izkušeni mornar. »Tega gesla se držim jaz.«

V straži so se vrstili Mihael, Tim in Čeng. Tišine ni motila nobena stvar. Bila je jasna noč brez vetra; le sem in tja je rahlo zašuštelo ločje; zdaj pa zdaj je bilo slišati, kako je nalahko pljusnila riba ali pa je švignila mimo kaka vodna žival ter utonila med ločjem.

Ko pa je zgodaj zjutraj bil Mihael na vrsti ter stražil, dočim so drugi trdno spali, pa so naenkrat zbudili njegovo pozornost zamolkli glasovi, ki so prihajali od reke; slišal je govorjenje, pljuskanje in neko čudno škripanje. Nekaj se je moralo tam goditi, toda kaj? Mihael ni maral drugih buditi, zato je stopil potihem v dingo ter jo porival skozi ločje; ni pa se upal uporabljati vesla, zato jo je pehal dalje tako, da se je oprijemal ločja in vodnih rastlin.

Čim dalje je prihajal, tem bolj je hrup nepretrgoma naraščal. Dospel je do drevesnega predora, tu pa našel mesto, odkoder je lahko dobro pregledal vse, kar se je godilo v glavni strugi.

Čuden prizor se je nudil njegovim zvedavim očem: neskončno brodovje iz majhnih džunk, lork in tank se je zibalo z oseko po reki navzdol; nekatera plovila so

imela jadra, druga pa so gnala dolga vesla. Njihovo moštvo pa so tvorile cele trume krepkih Kitajcev, ki so bili vsak po svoje oblečeni ter so živahno klepetali s svojimi visokimi glasovi. Mihael se od pogleda kar ni mogel odtrgati in je gledal in gledal, dokler mu ni zadnji brod izginil izpred oči.

»Gusarji,« je dejal sam pri sebi. »Lo Fing je imel prav, ko je rekel, da jih je za celo armado!«

19. Lo Fing kaže pot.

Mihael je počakal še nekaj minut, da se je prepričal, je li videl res zadnji čoln čudnega brodovja, nato pa hitro odveslal nazaj k svojim prijateljem. Bili so tedaj že pokonci; čudili so se, kam bi bil prešel in bili zares nemalo v skrbeh.

»Hvala Bogu, gospod!« pravi Tim, ko privozi Mihael od lanše. »Skoraj me je zadela kap, ko sem se prebudil in slišal čuden hrup vsake vrste, vas pa nikjer! Upam, da ni kaj narobe?«

»Z menoj ne, če namreč mene mislite, naša skupna zadeva pa stoji presneto slabo!«

Pove jim torej, kako so ga nenavadni glasovi izvabili, da je šel na prežo in kaj je vse videl.

»Mislim, da se ne bom zmotil, ako rečem, da se je na brodovih po reki peljalo nič manj kot pet sto mož! Gotovo pa so še drugi, ki so jih pustili v trdnjavi. Niti v sanjah mi nikoli ni prišlo na misel, da bi imeli gusarji tako mogočno organizacijo.«

»Nihče ne ve, koliko jih prav za prav je,« pravi Čeng. »Tu se pojavijo v velikih skupinah, tam spet v manjših, nikoli pa jim še nihče ni sledil v glavni stan.«

»Prav to pa bo zdaj naša naloga,« odgovori Mihael, »ki pa bo težja in nevarnejša, nego sem si pred-

stavljal, a izvršiti jo moramo! K sreči nam je tolpa, ki sem jo videl, zaenkrat izpod nog, dasi nekaj ljudi več ali manj itak ne pride v poštev, ko nas je tako malo.«

»V boju se jim seveda ne moremo postaviti nasproti, to je res,« reče Tim. »Pa saj v našem slučaju ne gre za boj, vsaj zaenkrat ne. Nam je treba le pokrajino prevohuniti, za tako nalogo pa čim manj ljudi, tem bolje. Ta posel mora opraviti eden in to bom jaz!«

»Hvala vam za ponudbo, Tim, pa vendar moram stvar opraviti jaz! Ličila (šminke) za obraz res nimam, a kitajska obleka bo za daljavo tudi naredila svoje. Žal nimamo nobenega boljšega izhoda.«

Sklenili so, da odrine Mihael popoldne.

Za preobleko je poskrbel vedno iznajdljivi El Sang. Holandskega fanta bi od daleč kaj lahko smatral za Kitajca. Celotim je to rad priznal.

»Nikar pa ne kažite svojega obraza, gospod!« pravi Tim resno.

»Moj obraz mi ne bo prinesel sreče, kajneda?« pravi Mihael smeje. »No, ampak zdaj se moramo še pogovoriti, kaj boste ukrenili, ako naju z gospodom Fingom ne bo nazaj.«

»Ne maram, da bi tako govorili, gospod!« reče Tim.

»Pa je treba tudi to povedati! Ako naju torej jutri ob solnčnem zahodu še ne bo nazaj, potem z lanšo takoj odrinite v Hong Kong in sporočite, da so me gusarji ujeli! Ne vem, ali bodo naši ljudje tamkaj mogli zame kaj prida storiti. Kakor namreč danes stvari stojijo, imajo skoraj gotovo mnogo važnejših stvari, kakor pa si beliti glavo za usodo dveh fantov, kakor sva Lovro in jaz.«

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslav. knjižarne • Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30. Din., vez. 42 Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28. Din., vez. 40 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami), 24. Din., vez. 32 Din. — 32. zvezek: Reimich, ZAGORSKI ZVONOVI, Slavič, NA SINAJ, 30. Din., vez. 42 Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOC, 30. Din., vez. 42 Din. — 34. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din., vez. 40 Din. — 35. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din., vez. 40 Din.

Železniška vprašanja

Vprašanje železniškega prometa postaja pri nas vedno važnejše. Vsem je znano, kakšne težkoče so bile pred leti, zlasti pa l. 1928 z dostavo vagonov. Sicer nimamo že daleč časa zabeležiti nikakih pri- ložb glede vagonov, pač pa postajajo vedno aktu- alnejši drugi problemi v našem železniškem prome- tu, ki nujno silijo k hitri rešitvi.

Z ozirom na bližajočo se izvozno sezijo, ki koncentrično skoro ves naš promet v žitornih kra- jih, pa pri tem trpijo druge pokrajine države, je Zbornica za TOI izdelala slikno spomenico na ljub- ljansko žel. ravnateljstvo glede ureditve železniškega prometa.

Predvsem predlaga Zbornica v omenjeni spo- menici na točno organiziranje nabiralnega prometa za sladkorno peso, preprečenje nepremišljenih dis- pozicij žel. uprave glede nabav prenoja in zasi- gurati je treba redno in promptno vračanje odprtih vagonov iz Vojvodine, Srema in Belgrade v ljub- ljansko ravnateljstvo. Vse delavnice je treba pravo- časno dotirati z zadostnim rezervnim materijalom za popravilo strojev za tovorni promet in vsi po- kvarjeni stroji naj se pospešeno popravljajo, isto- ako tudi tovarni vozovi.

Ze svoječasnno je bila zagotovljena otvoritev prometa iz Prekmurja na Madjarsko. Otvori naj se takoj.

Mletje soli. S 1. avgustom je odredila Uprava drž. monopola v Belgradu, da imajo izključno pra- vico mletja kamene in morske soli za ljudsko in živinsko hrano le veleprodajalci soli.

Gospodarstvo Vojvodine v l. 1929. Trgovsko- industrijska in obrtna zbornica v Novem Sadu je izdala svoje letno poročilo za 1929 pod naslovom »Gospodarstvo Vojvodine v l. 1929«; uredil je publikacijo glavni tajnik zbornice dr. Mirko M. Kosič. Prvo poročilo zbornice (za 1926) je po- daljalo predvsem sliko kmetijstva, drugo poročilo za 1927 pa podaja pregled strukture prebivalstva. Poročilo za 1929 pa se peča predvsem s promet- nimi vprašanji na področju zbornice. Poleg tega obravnava poročilo konjunkturo na zborničnem področju v l. 1929, posebno pa vojvodinske eks- portne predmete: hmelj, konopljo, sladkorno peso in papriko.

Odprava konkurza. Prezadolženec: Leben Franc in Anica, družabnika javne trgovske družbe F. in A. Leben, valjični mlin in žaga v Škofji Loki. Konkurs, ki je bil razglašen s sklepom oprav. št. S 5/30—3 o imovini prezadolženca se odpravi, ker ni več upnikov kot eden in ker ni pokritja za stro- ške postopanja.

Borza

Dne 22. julija 1930.

DENAR

Danes so devizni tečaj izkazovali nekoliko sla- bejšo tendenco. Zaključki so bili v devizah Berlin, Newyork in Praga. Skupni promet je bil znaten, posebno v Newyork kabel. Narodna banka je kakor običajno krila vse povpraševanje.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Am- sterdam 2269 bl., Berlin 1345—1348 (1346.50); Bru- selj 788.17 bl., Budimpešta 988.77 bl., Curih 1093.90 bl., Dunaj 796.83 bl., London 274.31 bl., Newyork ček 56.16—56.36 (56.26), kabel 56.27—56.47 (56.37), Pariz 221.90 bl., Praga 166.78—167.58 (167.18), Trst 295.29 bl.

Zagreb. Amsterdam 2269.— bl., Berlin 1345.— do 1348.—, Bruselj 788.17 bl., Budimpešta 988.77 bl., Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.33—798.33, London 273.91—274.71, Newyork 56.16—56.36, Pa- raz 220.90—222.90, Praga 166.78—167.58, Trst 294.20—296.20.— Skupni promet brez kompenzacij je znašal 5.5 milj. Din.

Belgrad. Berlin 1345—1348, Budimpešta 987.27 —990.27, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.33—798.33, London 273.91—274.71, Newyork 56.16—56.36, Pariz 220.90—222.90, Praga 166.78—167.58, Milan 294.15—296.15.

Curih. Belgrad 9.125, Amsterdam 207, Atene 6.675, Berlin 122.875, Bruselj 71.90, Budimpešta 90.215, Bukarest 3.06, Carigrad 2.44, Dunaj 72.685, London 25.03, Madrid 59.10, Newyork 514.35, Pa- riz 20.2475, Praga 15.255, Sofija 3.735, Trst 26.945, Varšava 57.75, Kopenhagen 137.85, Stockholm 138.35, Oslo 137.85, Helsingfors 12.95.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.555, (va- luta) 12.50.

VREDNOSTNI PAPIRI

Med državnimi papirji je danes bilo zaklju- čeno 7% inv. pos. Nadalje je čvrsta vojna škoda, dočim so nekoliko slabšeji dolarski papirji. Med bančnimi delnicami je bilo več prometa v delnicah Jugobanke, nadalje še v delnicah Poljobanke, Indu- strijski papirji beležijo promet v Isis in Trbovelj- ski. Med paroplovnimi družbami pa je bila zaklju- čena Oceanica. Tečaj so ostali v glavnem neiz- plemenjeni.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 98.50 bl., 7% Bler. pos. 88.50 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Prašteditona 905 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 125 den., Stavbna 40 den., Šesir 105 den., Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 87.50—88.50 (88), vojna škoda ar. 439.50—440, kasa 439—440, (440); avg. 439—440, dec. 440—441, 8% Blerovo pos. 97.75—98.125 (98), 7% Blerovo pos. 87.50—88, 7% pos. Drž. hip. banke 86—86.50, 6% begl. obv. 75 den.— Bančne delnice: Ravna gora 75 den., Hrvatska 50 den., Katoliška 38 bl., Poljo 55—56.50 (57), Kredita 96 den., Union 191—192 (191), Jugo 77.50—78 (76.50, 77, 77.50), Lj. kred. 122 den., Med- junarodna 63 den., Narodna 8200—8350, Obrtna 36 den., Prašteditona 905—910, Srbska 186 den., Ze- maljska 135 den.— Industrijske delnice: Guttman 165 bl., Slaveks 65 bl., Slavonija 200 den., Našice 1300 bl., Danica 107 den., Drava 218—250, Šečarana Osjek 330—335, Nar. ml. 20 den., Brod, vag. 120—130, Union 115 den., Vevče 125 den., Isis 33—35 (33), Ragusea 370—380, Oceanica 210—225 (215), Jad. plov. 500 den., Trboveljska 408—411 (410), Cement Split 510 bl.

Belgrad. Narodna banka 8270, 7% inv. pos. 91—92, agrari 57, vojna škoda 453, avg. 454.50—456, Lot. srečke 86, 6% begl. obveznice 78, Srečke Rdeč. križa 53, 7% Bler. pos. 89.75—90, 7% pos. Drž. hip. banke 89.25—89.50.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu: Newyork: 8% Blerovo posojilo 96—97, 7% Blerovo posojilo 86.50—87.50, 7% pos. Drž. hip. banke 85.25—85.50, London: 7% Bler. pos. 87.25—87.75.

Dunaj. Don. sav. jad. 91.91, Wiener Bankverein 18, Creditanstalt 47.50, Escomptes 159.50, Zivno 37.30, Ruše 35.15, Mundus 156, Alpine 27, Trbovelj- ska 50, Leykam 4.10, Rima Murany 86.50,

Gradbena dela v Zidanem mostu stoje že par mesecev in jih je treba nujno dovršiti, zlasti pa direktni spoj od postaje Zidan most preko novega betonskega mosta s tkzv. hrvaškim kolodvorom. Pospešiti je treba dela na novih razbremenil- nih tirih na postaji Rakek, ker so manipulacije do skrajnosti težke. Pospešiti je treba nadalje dobavo in zgraditev obljubljenih 11 vagonovskih tehnic za močnejše izvozne postaje na področju ljubljanskega železniškega ravnateljstva. Zbornica se odločno iz- javlja proti splošnemu in pavšalnemu skrajševanju nakladalnih in razkladalnih rokov, ker tak ukrep za vse postaje ni utemeljen.

Položaj na postaji Ljubljana gl. kol. postaja za tovorni promet vedno bolj nevzdržen. Skrajni čas je, da se preuredi cela manipulacija z ozirom na potrebe naraščajočega prometa. Tudi je neob- hodno potrebno, da se prostori za parkiranje cest- nih vozil pred tovarnimi skladišči ter za dovoz in odvoz robe, ki se prevzema naravnost iz vagonov, stakljejo z velikimi granitnimi kockami. (V letoš- njem proračunu je določeno 3 milj. Din za preure- ditev ljubljanskega kolodvora, oziroma njegov pre- nos proti severu. Načrti so že gotovi in v soboto pride iz Belgrade načelnik gradbenega oddelka ge- neralne direkcije ing. Šrepljevič v Ljubljano in se bo posvetoval z zastopniki mestne občine ljubljanske.

Žito

Naš domači žitni trg je odločno v znamenju hose. Povpraševanje po pšenici in koruzi čezdalje bolj narašča, prodajalci se drže zelo rezervirano, ker pričakujejo vedno višjih cen. Pšenica gornje- bačka notira danes že 190, koruza bačka 120, srem- ska do 125 za promptno dobavo. Promet je bil močan. Oves, rž in ječmen notirajo neizplemenjeno, vendar razen za oves, ni veliko zanimanja za to blago. Pšenična moka je analogno s pšenico po- stala čvrstejša in srednje dobri bački mlinci zahte- vajo za ničlo 327.50—337.50 nakladalna postaja.

Novi Sad. Moka: štev. 6 170—180. Vse ostalo neizplemenjeno. Tendence: neizplemenjena. Pro- met: pšenice 48 vagonov, ovs 4 vagona, koruze 101 vagon, moka 17 vagonov, otrobov 1 vagon.

V Ljubljani so notacije neizplemenjene. Sombor. Pšenica: bč. 79-80 kg 177.50—182.50, gornjebč. 80 kg 182.50—187.50, sr. slav. 79 kg 167.50—172.50, ban. Tisa šlep 80 kg 182.50—187.50, ban. Bega kanal 79-80 kg 177.50—182.50, ban. Du- nov kanal 79-80 kg 177.50—182.50, ban. Bega šlep 79 kg 180—185. Oves: bč., sr. 150—155. Rž: bč. nova 105—115. Ječmen: bč., sr. 64-65 kg 105—110, bč., sr. letni 68-69 kg 120—125. Koruza: bč. 112.50 —117.50, bč. avg. 117.50—122.50. Moka: bč. Og. Og. 310—320, 2 280—290, 5 230—240, 6 170—180, 7 120 —130, 8 95—100. Otrobi: pšen. bč. 80—85. Ten- denca mirna. Promet 412 vagonov.

Budimpešta. Tendence mlačna. Promet živa- hen. Pšenica: okt. 19.87—19.92, zaklj. 19.84—19.86, marc 1931 21.85—21.90, zaklj. 21.65—21.66. Rž: okt. 12.60—12.82, zaklj. 12.58—12.60, marc 1931 13.95—14.16, zaklj. 13.92—13.93. Koruza: jul. 16—16.45, zaklj. 16—16.10, avg. 15.75—16.05, zaklj. 15.77—15.78.

Živina

Zivinski sejem. Prignanih je bilo 14 konj, 20 bikov, 146 volov, 388 krav ter 21 telet. Cene so bile: Debeli voli 1 kg žive teže od Din 8.5—9.5; poldebli voli 6.75—8.50, plemenski voli 5.50—7.05; bikji za klanje 7—8, debele krave 6.75—7.50, plemenske krave 5—6.50, krave za klobasarje 4—5, molzne krave 6.50—7, breje krave 6.25—7, mlada živina 7.50—9, teleta 10—11. Prodanih je bilo 368 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 31, v Italijo 14. Mesne cene so bile Volovsko I. vrste 1 kg 18—20, volovsko II. vrste 1 kg 16—18; meso od bikov, krav in telet 10—14; teletje I. vrste 22—30, teletje II. vrste 16—20; svinjsko meso sveže 15—30.

Dunajski prašičji sejem. (Poročilo tvrdke Eduard Saborsky et Co, Dunaj.) Prignanih je bilo na svobodni trg 10.112 pršutarjev in 3128 špehar- jev, iz Jugoslavije skupaj 2850. Na kontumačnem trgu je bilo 283 špeharjev. Cene: špeharji I. 1.65—1.68, II. 1.60—1.64, kmetijski 1.60—1.70, najboljši 1.75, pršutarji 1.65—2.30. Tendence: Cene za špe- harje so se dobro držale, za pršutarje pa so se znižale za 5—10 grošev.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 1 va- gon parjene bukovine, 1 vagon jelovih desk in 1 vagon bukovih rezanih drv. Tendence neizpreme- njena. Povpraševanje je za bukovke testone (bela bu- kev) 300 cbm norm. 2.20×10—30 cm (med. 23-24 cm), 150 cbm norm. 2.20×10—24 cm, (med 18 cm) ×20 mm, 250 cbm, na vago, za orehove hlode od 50 cm dalje, za hrastove deske 18—28 mm, za bukovke deske 15—18 mm.

Nov katoliški roman

Hrepenenje po krščanskem prepovedu je po- stala temeljna snov nove francoske književnosti. Beležimo kot značilen pojav izreden uspeh novega Moriacovega romana »Izgubljenec«, ki je skoro raz- prodan tekom enega meseca po objavi. (Francois Mauriac: Ce qui était perdu. Roman. Paris, Gras- set, »Cahiers Verts«, 1930). Visoko nad Parizom kakor čudežni privid visi v zraku odpoved vidna iz belega mramorja zgrajena stolnica Srca Jezuso- vega (Sacré Coeur). Njeni graditelji so mislili tudi na veličastne bele stopnice, ki bi vezale vzvišeno cerkev z najbolj nemirnim in posvetnim pariškim delom Montmartrom. A svobodomiseln občinska uprava je svoječasnno preprečila lep zamisel, in cer- kveno stopnišče ne seže do mesta. Sacré Coeur pla- va v višini kot izgubljen nedosegljiv ideal. Mont- martre, hrib mučencev, nekdo je bil cilj pobožnih romarjev. Še sv. Tereza piše v svojih spominih: »Čim sem prišla v Pariz, sem seveda takoj odšla na Montmartre.« A sedanji Montmartre, središče ponočnih velemestnih barov in plesalnih dvoran, je kraj poganskega uživanja in je davno pozabil na svojo krščansko preteklost...

To je vzvišena simbolika Mauriacovega roma- na. Okoli nje se vrši viharo pusto življenje po- vršnih hladnih ljudi, ki jim pomeni ljubezen samo mrzlo razuzdano zabavo. Otroci zrastejo pod višom samomora ali v samoti po ločitvi starišev. Nimajo morale, ki jo nadomešča posvetna zunanja spodob- nost. Živijo samo za poltenost in častihlepnost in mislijo v časih na revolucijo samo kot novo viharo zabavo, ki bi lahko potolažila njih radovednost. Hervé, Mauriacov junak, je v hrepenenju po raz- vedrilo ravnodušen napram svoji zvesti idealni so- progi Ireni, ki si vzame življenje, ker ne more ži- veti brez vzvišene idealne ljubezni k Stvarniku, ki je najsvetejša na svetu. Šele pred smrtjo ra- zume Irena, da ji je najbližja stara pobožna žena, mati njenega moža, ki jo je poprej zaničevala kot terejalko. Irena umre, a njena obupna smrt reši druge, ki jih spomni na izgubljeno večno Resnico. Mladi semenišnik Toty, Irenin brat, ki pride v Pa- riz, da položi duhovniško zaobljubo, reši pred smrtjo sestrično dušo in pokaže tudi svaku pot do vzvišenega ideala, izgubljeno pot v beli grad Sacré Coeur. Hervé se zloče na ramenu pobožne stare mame, ki mu predoči, da je on kriv ženine smrti, in skesan zopet očiti iskreno vero svojih otroških let. Povratek v katoliško cerkev je edina pot za odrešenje, in kakor prerok jim zakliče avtor v glo- bino njih obupa: Sursum corda!

Hrepenenje po krščanskem duševnem miru je najznačilnejša poteza nove francoske književ- nosti. Z istim duhom je prežet po francoski aka- demiji letos odlikovan Lactellejev roman »Lju- bezen v zakonu«. — Največji nedostatek moje knji- ge, ki ga moram popraviti pozneje v drugem delu, je označba katoliške cerkve. — Je izjavil tudi av- tor toliko znanega vojnega dela »Na zapadu nič novega.« Remarque.

Sport

NOGOMET V TUJINI

Srednjeevropski pokal. Praški Sparti je uspelo, da je dunajsko Vienno z 2 : 3 odpravila v revanši tekmi na njenem lastnem igrišču. 25.000 ljudi, ki je prisostvovalo igri, je izživ- galo Vienno, ker je s slabo in nekoristno igro omogočila celom važno zmago. Sicer pa je sparta zasluženo odpravila svojega nasprotni- ka. S tem je dunajska Vienna izpadla popolno- ma iz vrste tekmecev za srednjeevropski pokal. Ta poraz zelo boli Dunajčane, kateri bodo za- stopani v borbah za srednjeevropski pokal le še z enim klubom, to je njihovim prvakom Ra- pidom. — Ogrski prvak Ujpest pa je v Milanu s 4 : 2 zmagal nad Ambrosiano v drugi tekmi. Česar pa prav nihče ni pričakoval. S tem je Ujpest izbrisal svoj poraz v Budimpešti, kjer je bil z istim rezultatom poražen po Ambro- siani. Potrebna bo zato še ena tekma, ki naj določi, kdo od obeh bo še nadaljeval pot k dru- gemu kolu borb za srednjeevropski pokal.

Švedska : Estonska 5 : 1. Omenjena repre- zentanca tekma, ki se je vršila v Revalu pred 5000 gledalci, se je zaključila z visoko zmago švedskega teama. Vsa igra je potekla v zna- menjju švedske premoči in rezultat odgovarja močem obeh nasprotnikov.

Prvak Avstrije poražen. Ni uspelo Rapidu, da bi zmagal tudi v Göteborgu napram Kam- raterna. Dunajčani so bili tu z 1 : 2 premaga- ni, k čemu pa je, tako pravijo na Dunaju, pri- pomogel tudi pristranski sodnik. Tekmo je po- setilo 12.000 gledalcev.

TENIS

Konec turnirja v Semmeringu. V igri po- sameznikov je zmagal povsem nepričakovano nadarjeni Pražan Menzel, ki je v finalu tolkel izvrstnega Američana Bella s 4 : 6, 6 : 2, 11 : 9.

Zmagovalec v parovni igri gospodov sta bila Bell-Artens, ki sta premagala par Menzel-Roh- rer v najtršem boju šele po petih setih. Gospa Rian in gospod Hughes pa sta zmagala v me- šani parovni igri.

Finale za Davisov pokal se bo vršil 25. ju- lija med Ameriko in Francijo v Parizu. Ameri- ka se je kvalificirala za to borbo z zmago nad Italijo, ki jo je porazila z 1 : 4.

LAHKA ATLETIKA

Izvrstni Japonci. V Helsingsforsu so se ustavili japonski dijaki, ki potujejo na aka- demski lahkoatletski turnir v Darmstadt. Tu so dvakrat nastopili napram domači lahkoatletski eliti. Japonci so presenetili s svojimi uspehi. 200 m: Nakajima (Japonska) 22.1 sek. 4 krat 100 m: Japonska štafeta 42.9 sek. Troskok: Oda (Japonska) 14.88 m. Skok s palico: Nishida (Ja- ponska) 4.10 m. Skok v višino: Kimura (Japon- ska) 1.94 m. Švedska štafeta: Japonska 1:58.4 minute.

Dr. Jože Rant,

zobni zdravnik v Škofji Loki
zopet redno ordinira.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za duhovnike v Domu so od 28. julija do 1. avgusta. Prosimo pravočasne prijave. Vodstvo Doma.

Cerkvena umetnost na Slovenskem. Opozar- jamo, da naš češki katol. Atelier »Ars sacra« po propagaciji cerkvene umetnosti, izvršuje sedaj sli- kanje župnijske cerkve sv. Kancijana v Rečici ob Savi pri Celju. Naš Atelier je pripravljen slikati in restavrirati v letu 1930 in 1931 na Slovenskem eno cerkev ali oltarno sliko strokovno in umet- niško le za povrnitev režijskih stroškov. Naš Ate- lier je pripravljen ogledati cerkev in ponuditi po- voljne pogoje brezplačno. Podrobna pojasnila daje župnijski cerkveni urad Rečica ob Savi pri Celju, ali naš zastopnik prof. akad. slikar Franjo Martinu, v cerkvi v Rečici, ali Atelier »Ars sacra«, Praga XII., Američka 10, Češkoslovska.

MESTNO NAČELSTVO V KOPRIVNICI.
Štev. 6535-1930. Koprivnica, 18. julija 1930

Razpis

za mesto mestnega kapelnika in obenem organista.

Na podlagi sklepa proračunske seje mestnega zastopstva z dne 7. julija t. l. se razpisuje mesto mestnega kapelnika ter obenem organista. Dohodki točno po zakonu o državnih uradnikih. Služba je tri leta začasna, po preteku treh let pa more dotičnik zaprositi za definitivno nameščenje. Mno- go prilike za poučevanje mladine v raznih pano- gah glasbe.

Prošnje se morajo oddati načelstvu do vklju- čno 8. avgusta 1930.

Priloge: Domovinski list, zdravniško izpriče- valo, potrdilo o dovršeni redni vojni službi, o do- sedanjem službovanju ter izpričevalo glasbene aka- demije odnosno konservatorija.

BURROUGHS ADDING MACHINE COMPANY.

Ljubljana, Pražakova 3.

išče prostor za pisarno

po možnosti v sredini mesta.

Ponudbe pismeno ali telefonično št. 33-47.

Razglas

Mestno načelstvo razpisuje oddajo

naprave

novega

železobetonskega

mostu

čez potok Gradaščico
na Groharjevi cesti.

Upravičenci morajo pod običajnimi pogoji vložiti ponudbe pri mestnem grad- benem uradu, Solski drevored 2/II.,

do sobote, dne 26. julija 1930.

do 11 dopoldne.

Vsi potrebni razpisni obrazci in načrti se dobe od 21. julija 1930 naprej med uradnimi urami pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 17. julija 1930.

Zupanov namestnik:

Dr. Zarnik I. r.

Naročajte „Slovenca“!

Vode
in
solnca
cvetu

bledičnemu
dekletu
„Energin“
železno
kino vino

in njeno življenje bo cvetelo kot življenje skrbno negovanega cveta. — Hranilni sokovi »ENERGINA« krepijo kri in dajejo telesu železno odpornost, ki bo kljubova- vala vsem nevarnostim hitrega razvoja.

Dajte torej bledičnemu dekletu 3 velike žlice okusnega »ENERGINA«. »ENERGIN« se dobi v lekarnah, poliliterska steklenica Din 40.— Po pošti razpošilja Laboratorij »ALGA«. Sušak. — 3 velike steklenice Din 128.—, 6 velikih steklenic Din 248.— in 1 zastoni.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

20 letni fant

pošten, trezen, nekadilec, vaje vožnje in konjev, išče službo, najraje v trgovski hiši kot sluga, voznik, skladiščnik ali kaj sličnega (tudi do sedaj tako uslužben). Naslov in vse potrebne informacije pove iz prijaznosti »Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Komenskega 36, telefon št. 3351.

Službo dade

Učenec

boljših staršev z dobrimi pričevali sprejme spece-rijska veletrgovina. — M. Spreitzer, Ljubljana.

Žagar

priden, trezen, se takoj sprejme k venecijanki. — Vaje tudi mlinske stroke ima prednost. — Josip Čolstini, žaga in mlin, Sv. Jurij ob juž. železn.

Mlinarski vajenec

se takoj sprejme v valjčnem mlinu gosp. S. Kobi, Podpeč, p. Preserje. Zglasi se glede pogojev pri Jos. Korošcu, mlinarju — istotam.

Mizarskega vajenca

z vso oskrbo sprejem. Jakob Novak, Zbilje, p. Smlednik.

Učenko

za strojno pletenje išče Parzer, Florjanska ul. 1.

Absolvent kmet. šole

parletno prakso — se sprejme na veleposestvo. Ponudbe z označbo zahtevkov na naslov: Hartner, Murska Sobota.

Vajenec

se sprejme v pouk za krojaška damska in moška dela. Nastop takoj! Gutman & Vidmar, Trebnje, Gorenjsko.

Čedno dekle

ki zna poleg gospodinjstva tudi kuhati, sprejme tričlanska družina v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 8274.

Pomočnik

slastičarski in medicinski, samostojen delavec — se sprejme v stalno službo. Ponudbe pod »Samostojen« 8263 na upravo lista.

Vrtnarja

ali vrtnarskega pomočnika in učenca rabimo takoj za vrtnarijo. Obrniti se na naslov: Beograd, Šumatovačka 99. Rasadnik »Flora«.

Pouk

Šoferska šola

I. oblast. konc., Čamerik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Stanovanja

Družina treh oseb

išče stanovanje 2 do 3 sobe s pritliklinami. Ponudbe pod »Sava« na upravo.

Sobo

prazno, s štedilnikom — išče v sredi mesta dve osebi. Naslove sprejema uprava »Slovenca«.

Starejša dama

išče za 1. oktober meblirano sobo pri mirni družini. Ponudbe pod »Miran« 8264 na upravo.

Sobo in kuhinjo

snažno, išče gospodična v centru. Ponudbe pod »Poštena« št. 8281.

Vnajem

Trgovski lokal

s kletmi v novo zidani hiši, kjer je tudi pošta, v bližini farne cerkve in šole na prometni cesti v Begunjah na Gor., se odda takoj v najem. Pojasnila daje vodstvo pošte Begunje pri Lescach.

Posestva

Pritlična hiša

z vrtom se proda. Poizve se v upravi lista pod št. 8210.

Stavbeno parcelo

v Domžalah - Rodica, 10 minut od kolodvora, ležečo ob glavni cesti na Kamnik, lepo, prodam. — Velika 1700 m² po Din 35.— za m². — Naslov v upravi pod št. 8144.

Lepo novo hišo

s sadnim vrtom, 3 minute oddaljeno od železniške postaje Domžale, prodam. Hiša je jako pripravna tudi za vsakega obrtnika. Poizve se pri Restavraciji »Pristan«, Domžale.

Kupimo

Hrastove hlode

in frize kupujem. Ponudbe z navedbo cene je poslati na Ivan Šiška, tovarna parketov in parne žage, Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Glasba

Harmonij

nov, 10 registrov, zelo močan glas, pod ceno na prodaj. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 8244.

Prodamo

Damsko kolo

dobro ohranjeno, napredaj. Naslov v upravi pod št. 8251.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28—20.

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladiska tla cenc oddaja Fran Šuštar, Dolenska cesta. Telefon 2424

Kočija

zelo lahka, napol pokrita, enovprežna, skoraj nova, ugodno napredaj. Br. Goddec, Poljane, p. Toplice.

Drva, odpadki

od žag se dobijo v vsaki količini pri trvdki Ivan Šiška, tovarna parket v Metelkovi ul. 4. Tel. 2244.

Mlinski kamni

črni za mletev ovsu in zmesi ter koruze napredaj Ivan Tomšič, Kočevje

Žaganje in drva

odpadek od parketov oddaja v vsaki količini parna žaga Lavrentič & Ko, Ljubljana, Vošnjakova ul. 16, za gorenjskim kolodvorom.

Dieselmotor

kompl. 40 HP, znamke Weizer Graz, se vsled razprodaje zelo ugodno proda. Natančneje se izve pri »Vijak« d. z. o. z., Gregorčičeva 5.

SADNE

SADIKE

in razne dekorativne rastline: Conifere, vrtnice, grmičevje in drugo išče-mo v večjih količinah. Ponudbe poslati na: Beograd, Šumatovačka 99 — Rasadnik.

Obrt

Krušno

moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št. 32.

Modroce

vrhne iz la afrika močno blago Din 240.— mreže - posteljne odeje - žimo - cvilnih najcenejš kupite pri

Rudolf Sever
Ljubljana, Marijin trg 2

Iuskinaste otrobe

kupite najceneje pri trvdki A. VOLK, LJUBLJANA
Rosljeva cesta 24.

Malinovec

z najfinejšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične primesi, garantirano naraven, se dobi v lekarni Dr. G. PICCOLI, Ljubljana

1 kg 20 dinarjev

Pri večjem odjemu cenije. — Razpošilja se po pošti in železnici.

Širite »Slovenca«!

Naiboljši

Kis za vlaganje po Din 5.—
Oljčno olje 15.—
Bučno „ „ „ 16.—
nudi trvdka

Marija Černak in drug
v Ljubljani, Vodnikov trg

100 kg

koruze . . 168 D

rešet. oves 200 D

prodaja proti gotovini

JOS. BAHOVEC
SV. JAKOBA NABREŽJE
LJUBLJANA

Razno

Pljučal

Zdravniški zavod dr. Pečnik-a za pljučne bolezni (Privat-Lungenheilstalt) Sečovo, pošta Rogaska Slatina. Prospekt 3 Din.

Naročajte
SLOVENCA
najcenejši
slovenski dnevnik

Zastopstvo ali generalno zastopstvo

za rajon štajerska Slovenija prevzamem v tem rajonu, dobro vpeljan in poznan v trgovskih krogih. Ponudbe pod »Dober organizator št. 8045« na upravo »Slovenca«.

V neizmerni žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog oziroma oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Jurej Šterk

trгоvec in posestnik

dne 22. t. m. zjutraj po dolgem in težkem trpljenju, previden s tolažili svete vere, mirno umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 23. julija ob 5 popoldne od doma žalosti, Vinica št. 2 na farno pokopališče, kjer se bo položilo truplo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Vinica pri Črnomlju, dne 22. julija 1930.

Marija roj. Majerle, soproga. Katica por. Koren, Hermina por. Valjak, Mara por. Stepic, Vilko, Volka, otroci. Josip Šterk, trгоvec in posestnik v Predgradu, Pero Šterk, hotelir in posestnik v Ljubljani, brata. Pero Koren, trгоvec in posestnik v Črnomlju, Luka Valjak, višji činovnik banske uprave in posestnik v Zagrebu, Mirko Stepic, veletrгоvec v Ljubljani, zeti. Vnuki, vnukinje in ostalo sorodstvo.

IVANKA PODBOJ roj. KOVSCA naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi v boljše življenje dobrega in skrbnega soproga, brata, svaka, strica, nečaka itd., gospoda

Josipa Podboj

kateri je danes ob 13 previden s svetotajstvi, vsled kapi, nenadoma v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnega bo v četrtek ob 17 na domačem pokopališču.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.

Pokojnega priporočam v blag spomin.

Planina pri Rakeku, dne 22. julija 1930.

Brez posebnega naznanila.

ZAHVALA. Ko smo pogrešali našega

Wolfa

kateri je bil najden mrtev v planinah, bil odpravljen v dolino in položen v prerani grob ob vznožju njegovih ljubljenskih gora, se nam je pomagalo s toliko požrtvovalnostjo in smo bili deležni toliko sočustvovanja, da se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej.

Iskreno se zahvaljujemo vsem požrtvovalnim reševalcem, predvsem gg. Joža Čopu, Miha Potočniku, Joža Koširju ter S. P. D., ki je po svojem rešilnem odseku omogočilo vztrajno iskanje ponesrečenca, nadalje obmejnim oblastem za vsa poizvedovanja.

Prisrčna hvala prečastiti duhovščini ter preč. g. pisatelju Jalnu in g. fil. Avseneku za iskrenotopla nagrobna govora. Nadalje zastopnikoma univerze g. dekanu dr. Cankarju in tajniku dr. Šmalcu, akademskemu pevskemu zboru iz Ljubljane za prelepe žalostinke, S. S. L. U. akademskemu krožku Jesenice, S. P. D. in njegovim podružnicam Dovje-Mojstrana, Dovje-Mojstrana, turist, klubu Skala, smuč. klubu dvornega nadlovca g. Rabiča, vsem Wolfovim kolegom, prijateljem in znancem in vsem drugim, ki so ga spremili k zadnjemu počitku in njegov grob obsuli s cvetjem.

Tisočera hvala!

Rodbina LUCKMAN.